

תפ"ח 2012/10/15 - מדינת ישראל נגד אלכסנדר מכניצקי

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 2012-10-15 מדינת ישראל נ' מכניצקי(עציר)

לפני כב' השופטת שרה דותן - אב"ד

כב' השופט מרדכי לוי

כב' השופט ירון לוי

המאשימה

מדינת ישראל

ע"י ב"כ עו"ד אלעזר ביאלין

נגד

הנאשם

אלכסנדר מכניצקי (עציר) ע"י ב"כ עו"ד בן ציון קבלר

הכרעת דין

כב' השופט מרדכי לוי

פתח דבר

1. בכתב האישום מיוחסת לנאשם עבירה של רצח, לפי סעיף 300(א)(2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**" או "**החוק**").

העובדות הנטענות בכתב האישום הן כדלקמן:

הנאשם ואולגה מכניצקי (להלן: "**המנוחה**" או "**אולגה**") היו נשואים כ-11 שנים ולהם שני ילדים משותפים, א' יליד 2005 ו-ב' יליד 2011. המשפחה התגוררה בדירה בבת ים (להלן: "**הדירה**"). בתקופה שקדמה ליום 16.9.15 התגלעו בין המנוחה לנאשם ויכוחים, בין היתר, על רקע חשדו של הנאשם כי המנוחה בוגדת בו. המנוחה אף הודיעה לנאשם במספר הזדמנויות כי היא מבקשת לסיים את קשר הנישואים ביניהם ולהיפרד ממנו, והדבר הגביר את חשדו כי המנוחה בוגדת בו.

הנאשם התקשה להשלים עם בקשת המנוחה לסיים את הקשר עמו. משכך, גמלה בלבו של הנאשם ההחלטה לרצוח את המנוחה. על מנת להוציא לפועל את ההחלטה לרצוח את המנוחה, נסע הנאשם ביום 16.9.15 בשעות הבוקר לקניון עזריאלי בתל אביב, ורכש בחנות "ג'נטלמן" סכין מסוג "קומנדו" (להלן: "**הסכין**" או "**סכין הקומנדו**").

ביום 16.9.15 בשעה 18:30 או סמוך לכך, נערכה פגישה בין הנאשם, המנוחה ושני חבריהם של בני הזוג (להלן: "**הפגישה**"). את הפגישה יזם הנאשם במטרה ליישב את ההדורים בינו לבין המנוחה ולשכנעה שלא להיפרד ממנו. ניסיון זה לא צלח והמנוחה הודיעה לנאשם כי היא עומדת על רצונה לסיים את הקשר ביניהם. לאחר המפגש המתואר, סמוך לשעה 21:00 יצאה המנוחה מהדירה ושבה בשעה 1:20 לערך. לאחר חילופי דברים קצרים עם הנאשם שכבה המנוחה לישון על מזרן ברצפת הסלון בדירה (להלן: "**המזרן**"). אותה העת ילדיהם הקטינים של המנוחה ושל הנאשם, ישנו בחדר סמוך.

סמוך לאחר מכן, החליט הנאשם להוציא אל הפועל את תוכנית הרצח. הנאשם נטל את הסכין, ניגש למנוחה ודקר אותה פעמיים בצווארה בעודה ישנה; הנאשם הותיר את הסכין נעוצה בצווארה של המנוחה (להלן: "האירוע"), וזאת מתוך כוונה לגרום למותה.

בשעה 2:56 התקשר הנאשם למוקד 100 של המשטרה ודיווח על הרצח. כעבור מספר דקות הגיעו לדירה אנשי מד"א וקבעו את מות המנוחה.

שתי הדקירות שדקר הנאשם בצווארה של המנוחה גרמו לנזקים חמורים לכלי הדם הראשיים של הצוואר ולשלד הגרון עם שאיפת דם לריאות, וכתוצאה מכך מתה המנוחה.

2. הנאשם כפר במיוחס לו בכתב האישום.

במענה לכתב האישום, שנמסר על ידי בא-כוחו של הנאשם ביום 25.11.15 ושאושר על ידי הנאשם, נטען כי הנאשם אמנם התקשה להשלים עם רצונה של המנוחה לסיים את הקשר, אך הוא לא החליט לרצוח אותה; הנאשם רכש את הסכין ביום האירוע למטרה אחרת, והוא לא התכוון לפגוע במנוחה באמצעות הסכין. לגרסת הנאשם, לאחר שהמנוחה חזרה בערך בשעה 23:20 מבילוי בליל האירוע, נטל הנאשם בהמשך הלילה את הסכין כדי לאיים בהתאבדות, כ"סוג של פרובוקציה, מניפולציה רגשית", אך הוא מעד, הסכין ננעצה בצווארה של המנוחה ולא הוצאה מהפצע שהביא למותה. נטען כי הנאשם דקר את המנוחה פעם אחת ולא פעמיים והודגש כי הוא לא התכוון להביא למותה. כמו כן, צוין כי להערכת הנאשם הוא התקשר למוקד 100 לאחר שחלף "הרבה זמן" ממותה של המנוחה.

העובדות שאינן במחלוקת וגדר המחלוקת

3. למעשה, הצדדים אינם חולקים על כך שהנאשם גרם למותה של המנוחה בליל האירוע, בעת שהמנוחה שכבה על מזרן בסלון הדירה, וזאת באמצעות סכין שנרכשה בבוקר יום האירוע.

לעמדת המאשימה, הנאשם רכש את הסכין בבוקר יום האירוע במטרה לרצוח את המנוחה והוא דקר את המנוחה פעמיים בצווארה, בכוונה תחילה, במטרה להמיתה.

מנגד, ההגנה טוענת כי הנאשם רכש את הסכין כמתנה לחברו ולא כדי לרצוח את המנוחה.

כאמור, **במענה לכתב האישום** נטען על ידי ההגנה כי הנאשם התכוון לבצע מניפולציה רגשית על המנוחה ולאיים בהתאבדותו באמצעות הסכין, אלא שהוא מעד והסכין ננעצה פעם אחת בצווארה של המנוחה. **בסיכומי ההגנה** חזרה בה ההגנה מהטענה כי הנאשם דקר את המנוחה דקירה אחת ולא שתיים, אך נטען שהנאשם אינו זוכר דקירה שניה, בשל שכרותו. יחד עם זאת, ב"כ הנאשם חזר בסיכומיו על הטענה כי הנאשם לא רצה להמית את המנוחה והדגיש כי היה שיכור בעת שדקר אותה ולכן נטען שאין להרשיעו בעבירה של רצח, כי אם אך בעבירה של הריגה.

השאלות שבמחלוקת הן אפוא: **ראשית**, האם הנאשם רכש את הסכין כדי לרצוח את המנוחה אם לאו; **שנית** ו**בעיקר**, האם הנאשם דקר את המנוחה למוות בכוונה תחילה; ו**שלישית**, האם עומדת לנאשם טענת שכרות, מלאה או חלקית, בנוגע לעבירה של רצח המיוחסת לו.

אמנם, כאמור, לנוכח עמדת ההגנה בסיכומיה, אין עוד מחלוקת כי הנאשם דקר את המנוחה שתי דקירות, ולא אחת כשמעד, כפי שנטען במענה לכתב האישום; **אולם**, מכיוון שגם בסיכומי ההגנה נטען כי הנאשם אינו זוכר

שהוא דקר את המנוחה דקירה שניה וכי הנאשם לא התכוון להמית את המנוחה, אתיחס להלן למכלול הראיות הרלוונטיות, לרבות לראיות הנוגעות לשאלה האם הנאשם דקר את המנוחה דקירה אחת או שתיים, וכמובן לכל נסיבות האירוע וכן לנסיבות הרלוונטיות שקדמו לאירוע ולהתנהלות הנאשם סמוך לאחר האירוע.

הראיות שהובאו בפני בית המשפט

4. בפני בית המשפט העידו מטעם המאשימה העדים הבאים: רס"ר אריק שבו ורס"מ אפרים בן נעים - שוטרים שהגיעו לדירה; רס"ר כליף שקורי - שהוביל את הנאשם לתחנת המשטרה; רפ"ק עדי ברקוביץ - שניהל את החקירה וביצע את השחזור; רס"ב מרדכי חרוץ - שחקר את הנאשם; רס"ר איליה פיינבורג - שליווה את הנאשם לבית החולים לביצוע בדיקת דם; רס"מ עירן וקנין - חוקר מחשב; רס"מ יורי ברגמן - שתרגם את ההתכתבויות של המנוחה שנמצאו בטלפון הנייד שלה; אלכסנדר גורליק (להלן גם: "אלכס") - חברו של הנאשם; ארז ויסמן - המוכר מחנות "ג'נטלמן" בקשר למכירת הסכין לנאשם (להלן גם: "המוכר"); לידה טובקן (להלן גם: "לידה") - חברתה של המנוחה; לב קרייזר (להלן גם: "לב") - שניהל עם המנוחה רומן עובר לאירוע; קטרינה רויס (להלן גם: "קטרינה") - חברתה של המנוחה; רס"ב אלברט טברני - שצילם את סכיני המטבח בדירה מספר ימים לאחר האירוע; רס"ב יוחאי קמיל - חוקר בצח"מ איילון; מייק פרז - בקשר לדו"ח מד"א; שני בנדרקר - חוקרת ילדים; ד"ר אסתר שלמך - שערכה חוות דעת טוקסיקולוגית; ד"ר ריקרדו נחמן - שבדק וניתח את גופת המנוחה וערך חוות דעת פתולוגית; ילנה קוסק - שביצעה בדיקת דם לנאשם; ורפ"ק חגי וקס - מומחה של המעבדה הניידת.

מטעם המאשימה הוגשו המוצגים הבאים: ת/1-2: דיסק ותמליל השיחה של הנאשם עם מוקד 100; ת/3: דו"ח של מוקד 100; ת/4: דו"ח של רס"מ בן נעים; ת/5: זכ"ד של רס"ר סיון בן יצחק; ת/6-7: תצלומים של זירת האירוע על ידי מז"פ; ת/8: דו"ח תפיסת מוצגים; ת/9: תמונת הסכין; ת/10: הסכין והנדן; ת/11-13: מזכרים ותצלומים של סכינים נוספות שהיו בדירה; ת/14: 3 הסכינים שנתפסו בדירה; ת/15-22: טופס הודעה על זכויות חשוד, הודעות נאשם, דיסקים ותמלילים של חקירות הנאשם; ת/23-24: פלט התכתבויות בין הנאשם למנוחה; ת/25: פלט שיחות יוצאות מהטלפון הנייד של הנאשם; ת/26: פלט התכתבויות בין המנוחה למכונה "המורה לאנגלית"; ת/27: זכ"ד בעניין תוצאות בדיקה ופלט - טלפון נייד של המנוחה; ת/28: מזכר עיון בתוצאות בדיקת הטלפון הנייד של החשוד; ת/29-31: מזכר, דיסק ודו"ח צפייה במצלמות אבטחה של "סופר דוש"; ת/32-34: איתור חנות ג'נטלמן, חשבונית רכישת הסכין ודיסק מהחנות; ת/35: הודעת אחיו של הנאשם; ת/36: הודעת טטיאנה נסטורוב (להלן גם: "טטיאנה"); ת/37-38: עדויות שני ילדיהם של בני הזוג בפני חוקרת הילדים; ת/39-39א: חוות דעת פתולוגית שערך ד"ר ריקרדו נחמן ודיסק תמונות מהניתוח הפתולוגי; ת/40: דו"ח מעצר של הנאשם; ת/41-42: דו"חות של רס"ר כליף שקורי; ת/43-44: מזכרים של החוקר רס"ב מרדכי חרוץ בעניין ההיוועצות עם עו"ד ומספר הטלפון של הנאשם; ת/45: דו"ח פעולה בעניין בדיקת האלכוהול; ת/46-49: דו"חות פעולה ודיסקים של בדיקת מכשירי טלפון ומחשב נייד; ת/50-52: הודעות אלכס גורליק ומזכר; ת/53-53א: הודעת ארז ויסמן, קבלה וחשבונית עבור רכישת הסכין; ת/54-55: מזכרים שערך רס"ב יוחאי קמיל; ת/56-57: חולצה ומכנסיים של הנאשם; ת/58-61: דו"ח מד"א, הכרזה על מוות, הודעת פטירה ומוניטור; ת/62: חוות דעת טוקסיקולוגית שנערכה על ידי ד"ר אסתר שלמך; ת/63: טופס קבלת דגימה מבית החולים; ת/64: תמונות מנתיחת הגופה; ת/65: דו"ח של בדיקת דם; ת/66: חוות דעת של מז"פ; ת/67: דו"ח מ"ט; ת/68: הודעה של אילן סקליאר - מנהל חנות ג'נטלמן; ת/69-70: אישור על קבלת מוצגים במרכז הלאומי לרפואה משפטית וחוות דעת של ד"ר מיה פרוינד; ת/71: מזכר של רס"מ יחזקאל שאולי; ת/72: דו"ח העברת מבחנה למשטרה; ת/73: דו"ח בדיקת הדם.

5. מטעם ההגנה העידו הנאשם וד"ר דריו ורטניק אשר ערך חוות דעת טוקסיקולוגית (נ/10).

כמו כן הוגשו מטעם ההגנה המוצגים הבאים: נ/1: טופס לוווי לבדיקת הדם שנערכה לנאשם; נ/2-7: מזכרים של רס"מ שאולי, בקשר לשיחות עם שכנים ומכרים ועם מחלקת הרווחה וכן לתפיסת הבגדים וההגעה לחנות ג'נטלמן; נ/8: שיחה עם שרה פרידל, שהשכירה את הדירה לבני הזוג; נ/9: מזכר של השוטר נועם דוד בקשר להיוועצות הנאשם עם עו"ד; נ/10: חוות הדעת הטוקסיקולוגית שערך ד"ר דריו ורטניק.

עיקרי הראיות

6. בטרם אפנה לניתוח הראיות בתיק, אעמוד תחילה על עיקרי הראיות והעדויות, לפי סדר העדת העדים.

עיקרי ראיות המאשימה

ת/1: השיחה עם מוקד 100

7. להלן עיקרי הדברים שהוחלפו בין הנאשם למוקדנית: "**אלכס [הנאשם]**: זו משטרה? מוקדנית: כן. אלכס: **אני הרגתי את אשתי**. מוקדנית: איפה אתה, באיזה עיר ובאיזה רחוב אדוני? אלכס: בת ים... **יש בבית שני ילדים שצריך להוציא אותם** פשוט, שלא... (מילה לא ברורה... מוקדנית: בטח בטח, אנחנו נעזור... **איזה קומה אמרת? הלו? אלכס: אני לא. אני לא אמרתי קומה...** איך אתה רצחת אותה אתה יודע להגיד לי במה? אלכס: סתם זה כבר אחר-כך. לא, לא עכשיו... מוקדנית: זה פעם ראשונה שיש אלימות ביניכם? אלכס: זה לא אלימות, אני הרגתי אותה..." (ההדגשות דלעיל וכן כל ההדגשות דלהלן אשר בציטוטים מתוך הראיות ומתוך הפרוטוקול - הוספו ואינן במקור, אלא אם כן צוין במפורש אחרת).

רס"ר אריק שבו

8. העד הגיע ראשון לזירת האירוע.

בדו"ח המעצר (ת/40) הוא רשם כי תגובת הנאשם למעצרו הייתה: "**אני רצחתי אותה עם סכין**, לא משנה למה, אני אגיד בחקירה".

בעדותו בבית המשפט תיאר העד בהרחבה, בין היתר, את הנינוחות של הנאשם בעת שהשוטרים הגיעו לדירה: "ראיתי ממש מול המדרגות הדלת הייתה פתוחה ישב החשוד הוא אכל גבינה צהובה הוא היה שקט, היה רגוע... שאלתי אותו מה קרה כי חשבתי שבדרך כלל אירוע של רצח או משהו כזה הוא נראה קצת יותר סוער **הוא נראה לי רגוע מדי**, אז אמרתי לו מה קרה? הוא **אמר לי רצחתי את אשתי**. כב' הש' דותן: אלה המילים שהוא השתמש? עד, מר שבו: אלה המילים שהוא השתמש בהם. שוב אני חשבתי בהתחלה שעובדים עליו כי כל ההתנהלות הייתה מאוד מאוד רגועה אז שאלתי אותו איפה היא נמצאת? אז הוא הצביע לי ככה לשמאלו עם הראש בסלון" (עמ' 10 שורות 31-33, עמ' 11 שורות 1-2). העד הוסיף כי "הוא לא התנגד לכבילה ואז שאלתי אותו איך עשית את זה? הוא אמר לי סכין. שאלתי אותו איפה הסכין? אמר לי עדין בגרון" (עמ' 11 שורות 26-27).

רס"ר כליף שקורי

9. במזכר שערך, ת/41, כתב רס"ר שקורי, שהגיע אף הוא לדירה לאחר קבלת הדיווח על האירוע, בין היתר, כי: "שאלתי אותו אם הם שתו? **מסר כי הוא רק שתה** כך אמר **לאחר המעשה שעשה, אכן היה לו ריח של אלכוהול** מפיו כשדיבר איתי לאחר מכן מסר כי הוא לא רוצה להוסיף עוד כלום".

10. העד חזר בעדותו על תוכן המזכר.

בתשובה לשאלת ב"כ המאשימה מה בדיוק אמר לו הנאשם לגבי שתיית משקאות אלכוהוליים, השיב העד כי: "אז הוא מסר לי כי הוא רק שתה כך אמר לאחר המעשה שעשה ואכן היה לו ריח של אלכוהול מהפה" (עמ' 26 שורות 25-26).

בהמשך העדות ובתשובה לשאלות ב"כ הנאשם "... אתה אומר לאחר המעשה שעשה כך כתוב... הוא השתמש בביטוי שתייתי לאחר המעשה שעשיתי"? השיב העד "ככה אמר, אם רשמתי בדוח ככה הוא אמר לי". ב"כ הנאשם הוסיף ושאל: "שתייתי לאחר המעשה שעשיתי?", והעד שב וענה: "כך, אם רשום בדוח זה מה שהוא אמר" (עמ' 27 שורות 16-21).

רס"מ יורי ברגמן

11. העד תרגם את ההתכתבויות שנמצאו במכשיר הטלפון הנייד של המנוחה. לשאלת הסניגור אם הוא בדק את מכשיר הטלפון עצמו או רק את הפלט, השיב העד כי ההנחיה שקיבל היא להימנע ממגע עם הראיה המקורית: "חיבור של המכשיר למכשיר הפורנזי של סלברייט והורדת נתונים ממנו מהווה העתקה מוחלטת של כל התכנים של המכשיר ואנחנו ממשיכים לעבוד מול אותם נתונים בלי לגעת ובלי לשנות דברים במכשיר עצמו" (עמ' 64 שורות 24-31). לשאלה מדוע הוא לא תרגם את כל ההתכתבות בין המנוחה לבין לב, הוא השיב כי: "אנחנו ידענו שיש מערכת יחסים בין המכונה 'מורה לאנגלית' לבין הקורבן. לתרגם את כל ההתכתבות לא מצאתי לנכון - לא אני ולא הממונה על החקירה" (עמ' 65 שורות 26-31).

אלכסנדר (אלכס) גורליק

12. אלכס הוא חבר קרוב של הנאשם. לדבריו, מעולם לא ראה שהנאשם נקט אלימות כלפי המנוחה. בהודעתו מסר העד כי הנאשם והמנוחה חיו בשלום "כמו אצל כל בעל ואישה" (ת/50 עמ' 1 שורות 11-15). בעדותו תאר אלכס את הפגישה, שנערכה אחר הצהריים לפני האירוע: "רוב הזמן כאילו דיברה לידה, ש: ודיברה לא יפה כמו שאתה מגדיר את זה, ת: כן... במילים האחרונים שהיא אמרה אז אני כבר לא אפילו לא הצלחתי להישאר שמה ואמרתי לאלכס [הנאשם] בוא נצא כי אני רואה שהיא פשוט... לידה אמרה לו... תזדרז לחפש בית אחר" (עמ' 75 שורות 4-16). בהמשך שוחח העד עם המנוחה: "היא אמרה שכבר מאוחר לעשות משהו שהיא החליטה שזהו כאילו שדי והיא לא רוצה להשלים ושכול דבר שהוא עושה כבר זה כאילו מגעיל... וכאילו היה יותר טוב אם היה נותן לה מכה סטירה שמתנהג כמו סמרטוט וזה... כאילו אם היה נותן לי מכה אז יותר טוב ככה מה שלא הבנתי כאילו שאלתי אותה מה כאילו אם היא תהיה יותר קל לך לעזוב אותו כי לא תרגישי אשמה? אז אומרת לא צחקה ככה אני גם ככה יכולה לעזוב" (עמ' 76 שורות 32-34, עמ' 77 שורות 1-11).

לשאלה האם שמע מהמנוחה חשש כי הנאשם עלול לפגוע בעצמו אם תעזוב אותו, השיב אלכס כי "היא אמרה שהיא מפחדת אם היא תעזוב אותו שהוא יפול ושכאילו יקרה לו משהו... כב' הש' דותן: מה זה יפול? עד, מר גורליק: שיתחיל להשתמש כאילו סמים אלכוהול הכול" (עמ' 77 שורות 14-21).

אלכס ציין שכאשר פגש את הנאשם לפני האירוע הוא לא ראה אלכוהול ולא הריח אלכוהול (עמ' 78 שורות 10-18). הוא אישר לסניגור כי שתיית אלכוהול תיחשב לכישלון של הנאשם, שכן השניים עברו תהליך גמילה ביחד, לפני מספר שנים.

כמו כן, אלכס אישר כי בשבוע שבו התרחש האירוע הוא עבר לדירה חדשה.

ארז ויסמן ("המוכר")

13. העד מכר לנאשם ביום האירוע את הסכין שנמצאה נעוצה בגופת המנוחה. הנאשם ביקש לקנות חרבות לנוי כמתנה והעד הציע לו לרכוש סכינים.

מהנאשם לא נדף ריח של אלכוהול.

הנאשם שילם 429 ₪ במזומן בתמורה לסכין (ת/53א).

לידה טובקן

14. לידה הכירה את המנוחה מילדותן. לידה מסרה בעדותה כי היא מעולם לא שמעה שהנאשם איים על המנוחה וגם לא ראתה סימני אלימות על גופה של המנוחה.

בתקופה האחרונה לידה החלה לשמוע מהמנוחה שנמאס לה מהתנהגותו של הנאשם.

המנוחה אמרה בפגישה כי היא מעוניינת בפרידה והנאשם בכה. לידה לא הבחינה בכך שהוא היה תחת השפעת אלכוהול.

לידה אישרה כי מסרה בהודעתה שהמנוחה "תמיד פחדה שאלכס יעשה רע לעצמו", ושהמנוחה "לא פחדה שהוא יעשה לה משהו" (עמ' 94 שורות 14-24).

לב קרייזר

15. המנוחה הכירה את לב כאשר הוא החל ללמד את בנה אנגלית. בליל האירוע המנוחה נפגשה עמו וסיפרה לו על הפגישה הקשה שהייתה לה עם הנאשם ועם חבריהם: "לידיה דיברה איתו ולידיה כאילו באה ואמרה נו אז מה, אז זהו, כאילו החיים שלכם הסתיימו, יאללה, תקבל את זה אמרה לו. זה מה שאולגה אמרה לי. והידיד שלו הוא דיבר עם אולגה. הוא אמר שאת יודעת שכאילו הוא היה נרקומן והוא מקבל סמים ... אני מפחד שעכשיו הוא ידרדר ואני לא רוצה שהוא ידרדר" (עמ' 107 שורות 26-33).

השניים נפרדו בשעה 1:20 ולב הבחין כי המנוחה נראתה לאחרונה "בוואטסאפ" בשעה 1:56.

לטענת לב, המנוחה סיפרה לו כי בעבר הנאשם צרך אלכוהול וסמים ונקט אלימות כלפיה ושהיא הייתה צריכה להסתיר את הסימנים הכחולים שעל גופה. היא ציינה בפניו מקרה שבו הנאשם הכה אותה במהלך חופשה זוגית בים המלח. לב הוסיף כי המנוחה תכננה לעזוב את הבית ולגור אצל קטרינה וגם הוא תכנן לעזוב את בת זוגו באותה תקופה.

לב אישר כי המנוחה כתבה לו שהנאשם אמר "שיתלה את עצמו אם אלך" (עמ' 123 שורות 5-9; וראו גם ת/26 עמ' 2).

קטרינה רויס

16. קטרינה הייתה חברה קרובה של המנוחה. העדה מסרה שראתה מספר פעמים בעבר סימנים כחולים על

פניה של המנוחה, אולם המנוחה טענה שנתקלה במשהו בזמן עבודתה במשק בית: "כב' הש' דותן: לא, כשהיא אמרה לך שהיא נתקלה במשהו, את האמנת? העדה, גב' רויס: לא ממש..." (עמ' 129 שורות 22-31). עוד ציינה העדה כי היא סיפרה לחוקר על חבלות שראתה על פניה של המנוחה, אך יתכן שהוא לא רשם זאת.

קטרינה טענה שהנאשם התייחס למנוחה כאל רכוש, ותיארה כיצד לאחר שהמנוחה עשתה ניתוח להגדלת חזה, הנאשם תפס בחזה ואמר "זה שלי, אני יכול לתפוס" (עמ' 130 שורות 19-23, 146 שורות 3-6).

המנוחה סיפרה לקטרינה כי במהלך חופשה זוגית בים המלח, הנאשם הכה אותה באגרוף לעיני הנופשים האחרים, ותיארה את ההשפלה שחשה.

קטרינה הוסיפה כי המנוחה התלבטה אם להתגרש מהנאשם - כיוון שחששה שהוא לא יעזוב אותה בשקט (עמ' 131 שורות 1-5). קטרינה הציעה לה להתגרש עמה: "ואמרתי לה אנחנו נחזיק מעמד... הוא לא יבוא כל כך ומקסימום נזמין משטרה. היא לא רצתה... היא אמרה לי שהיא חוששת, בגלל זה היא רוצה רק להיעלם, היא חששה לחייה... היא חששה שהוא יעשה לה משהו, הוא יעשה משהו חריג, ירביץ, יעשה אותה נכה, לא יודעת מה... היא אמרה בשביל, הוא ימרר לי את החיים... אני הצעתי לה לגור, יש לנו לא רחוק מהבית שלי מרכז לנשים מוכות, אבל היא מאוד פחדה בשביל הילד הקטן" (עמ' 131 שורות 20-34).

רס"ב יוחאי קמיל

17. העד הוא חוקר בצח"מ איילון, שהעיד לעניין בדיקת ריכוז האלכוהול בדם (להלן: "**בדיקת האלכוהול**") שבוצעה לנאשם. העד מסר כי מבחנה אחת נשארה בבית החולים ומבחנה שניה נמסרה למשטרה; כיוון שבמכון הפתולוגי אמרו שאין להם צורך במבחנה, המבחנה השנייה נותרה במקרר שביחידה המשטרית.

העד ציין כי על אף שהנאשם נצפה במצלמות האבטחה ב"סופר דוש" כשהוא רוכש בקבוק (ת/31), החוקרים לא בדקו האם הבקבוק נלקח מאזור המשקאות האלכוהוליים.

ד"ר אסתר שלמך

18. ד"ר אסתר שלמך היא כיום סגנית מנהלת המעבדה לטוקסיקולוגיה ב"תל השומר". חוות הדעת בתיק ביחס לבדיקת האלכוהול שנערכה לנאשם (ת/62) נכתבה בעת שעבדה כמנהלת היחידה לטוקסיקולוגיה משפטית. המסקנה של ד"ר שלמך בחוות דעתה היא כי "**בדגימת בקרת איכות ללא אלכוהול לא נתגלה אלכוהול**".

בחקירה הנגדית היא מסרה כי אם מוצאים ריכוז אלכוהול מסוים בדם, גם לאחר שחלפו שעות רבות, ניתן לפעמים לחשב לאחור את כמות האלכוהול ששתה הנבדק. יחד עם זאת, יתכן שאדם שותה אלכוהול ולאחר 6 שעות לא יהיה זכר לאלכוהול בדם: הדבר תלוי בכמות האלכוהול ששתה הנבדק ובשאלה עד כמה הוא מורגל בשתיית אלכוהול.

העדה הבהירה כי נבדקו שתי מבחנות עם דמו של הנאשם, כיוון שהמבחנה הראשונה נבדקה בטעות כבדיקה לחולה מן המניין ולא כבדיקה משפטית.

ד"ר ריקרדו נחמן

19. ד"ר נחמן ערך חוות דעת פתולוגית - ת/39 (להלן: "**חוות הדעת הפתולוגית**" או "**חוות הדעת**"). בחוות

הדעת צוין כי "בבדיקה ובנתיחה נוכחת ד"ר דבורה קטניק מטעם הסניגוריה הציבורית".

ד"ר נחמן תיאר בחוות הדעת את פצעי הדקירה. באשר לפצע הראשון נרשם כי: **"חתך אופקי נמצא בצוואר משמאל, בשליש העליון בין קו האמצע הקדמי לבין אזור בליטת שריר קליידאו מסטואיד, במרחק כ-21 ס"מ מפסגת הקדקוד, פעור, באורך כ-5 ס"מ... השפה התחתונה ברבע השמאלי, משופעת, כך שהנגדית מכסה אותה... בבדיקה לעומק, התעלה בכיוון משמאל לימין, מלמעלה למטה... אורך התעלה כ-8 ס"מ, עם דימום נרחב. התעלה נפתחת בעור ומותירה פצע חתך: פצע חתך נמצא בצוואר מימין... מיד מעל עצם הבריח... כ-5 ס"מ מקו האמצע הקדמי, כמעט אופקי, פעור, באורך כ-2.5 ס"מ, בקירוב שוליים... השפה התחתונה מעט משופעת כך שהשפה העליונה מכסה אותה".**

ביחס לפצע הדקירה השני נכתב כי: **"חתך פעור, נמצא בצוואר משמאל, מאחורי בליטה של שריר סטרנו קליידאו מסטואיד, בשליש אמצעי... כ-7 ס"מ קו אווירי מקו האמצע הקדמי... בבדיקה לעומק, התעלה בכיוון משמאל לימין, מלמעלה מעט למטה ומאחורה מעט קדימה, עוברת דרך... אורך התעלה כ-10 ס"מ, עם דימום נרחב... התעלה נפתחת בעור, כפצע חתך בחזה מימין, בחלק העליון. פצע חתך נמצא מתחת לעצם הבריח מימין, בשליש המרוחק, כ-2.5 ס"מ מתחת לפצע שתואר בצוואר מימין, כ-9 ס"מ מקו האמצע הקדמי, פעור, אנכי, באורך כ-2.7 ס"מ, בקירוב שוליים, עם שפות ישרות... השפה הימנית מעט משופעת כך שהנגדית מכסה אותה".**

ד"ר נחמן הדגיש בחוות הדעת כי: **"מותה נגרם מאיבוד דם ניכר בעקבות נזקים בכלי דם הראשיים של הצוואר מחבלות חדות, (שתי דקירות) בצוואר, בשילוב של תשניק מכני-חנק, על ידי שאיפת דם לריאות. הנזקים בצוואר משמאל נגרמו מחפץ חד כגון להב סכין עם לפחות שפה אחת מושחזת. שני הנזקים בצוואר משמאל בעלי מאפיינים דומים, כך שניתן להעריך שנגרמו מאותו חפץ או לחלופין משני חפצים דומים או זהים..."**

לאחר שהסכין הועברה למכון לרפואה משפטית הוסיף ד"ר נחמן בחוות הדעת כי: **"הסכין הנ"ל, שכנראה הינה הסכין שנמצאה נעוצה בצווארה של המנוחה, מורכבת מלהב שיכול היה לגרום לפצע הדקירה-חתך הנוסף שתואר לעיל".**

20. בעדותו התבקש ד"ר נחמן להתייחס להוצאת הסכין מגופת המנוחה על ידי מז"פ, בדירה, ללא נוכחות רופא: **"עדיף מאד שהוצאת הסכין, החפץ החד שיוציאו אותו בנוכחות של רופא משפטי בעיקר או רופא ... במקרה הזה עם הדם החם שלי כעסתי... אם מוציאים את זה לא בצורה מבוקרת ולא בתנאים מסוימים אז בסופו של דבר זה יכול לגרום נזק שיכול להטעות את המומחה שמנתח את הגופה, את הפצע. אם עושים את זה בצורה, אם משהו מיומן, מנוסה עושה את זה, אז פחות בעיה... אני מעדיף לא לקבל גופות, אבל אם מקבלים את הגופה בצורה כזו לא להוציא את הסכין מהמקום... ואם עושים את זה אז לפחות לצלם כמה שיותר תמונות... ש: כמו שאמרת, זה יכול, לנזק זה לא יגרום, זה יטעה פשוט את הרופא, הנזק, האדם מת. ת: להרחיב פצעים או לגרום אולי, גם מצד שני רופא משפטי מנוסה יכול להעריך האם הנזקים נגרמו לאחר המוות, לפני המוות" (עמ' 172-173).**

לשאלת הסניגור האם יתכן שהוצאת הסכין באופן לא אחראי עלולה הייתה לגרום לטעות בממצאים במקרה דנן, העד השיב: **"... גם שמאוד התעצבנתי, אני חייב לומר, על הוצאת הסכין, לא ראיתי משהו שיכול היה לגרום שאני אטעה בדברים החשובים, בוא נגיד, כב' הש' י. לוי: אתה לא יכול להעלות על דעתך תרחיש שכתוצאה מהוצאת הסכין, כב' הש' דותן: נגרמה תעלה נוספת. העד, ד"ר נחמן: לא, לא. כב' הש' דותן: יכולה, הוצאת הסכין יכולה לגרום ל-2 תעלות? העד, ד"ר נחמן: לא" (עמ' 183 שורות 23-34, עמ' 184 שורה 1).**

ד"ר נחמן תיאר את שני הפצעים שמצא בצווארה של המנוחה: "2 פצעי דקירה דומים ביניהם... אחד בצוואר משמאל, אחורי יותר, השני יותר לכיוון קדמת הצוואר בצד שמאל, כאשר לפי התעלות (לא ברור) פתיחה של העור לצד השני. אחד באזור החזה חלק עליון, השני בצוואר בצד ימין... 2 יציאות... כב' הש' דותן: כדי שהדברים יהיו ברורים, יש 2 פצעי כניסה ו-2 פצעי יציאה. העד, ד"ר נחמן: נכון. כב' הש' דותן: וכל אחד, ופצע הכניסה ופצע היציאה נמצאים בזווית כזאת בהמשך לתעלה שנוצרה בתוך הגוף. העד, ד"ר נחמן: ומעבר לזה המשך של הדימום, דימום לאורך 2 התעלות" (עמ' 174 שורות 5-14).

ד"ר נחמן ציין כי הסכין הייתה נעוצה "בפצע האחורי", אולם הנזק הקריטי נגרם מהתעלה הקדמית (עמ' 174 שורות 27-33, עמ' 175-176). לשאלה כיצד הסכין לא בצבצה מפצע היציאה השיב ד"ר נחמן: "ת: זה לא מפתיע אותי... באקט עצמו של דקירה... הלהב יכול להגיע עד למקום מסוים שברגע שמשחררים את הסכין... אז זה מרחיק את הקצה של הסכין ממקום הוצאה, ממקום שבו יצא הלהב... פשוט, הגוף נמתח, פחות, אין כבר יותר לחץ של הדקירה עצמה" (עמ' 177 שורות 27-34, 178 שורות 1-19).

"כב' הש' דותן: נצא מתוך הנחה שמצאו את הגופה שוכבת על הבטן, אז כשהפכו אותה אז הסכין לא יכולה לצאת מהחלק הזה, העד, ד"ר נחמן: קשה לי מאוד להאמין... כב' הש' דותן: לא, אני לא מדברת שהסכין העמיקה אלא שהיא לא נמצאת בתוך היציאה השנייה. העד, ד"ר נחמן: כן, זאת אופציה. זאת האופציה השנייה, אבל יש כמה אופציות. אופציה אחרת שאני אמרתי זה שבסופו של דבר ברגע שמזיזים את הגופה אז בסופו, או בלי להזיז את הגופה, הסכין הוחדרה לתוך הגוף עד כדי כך שגרם נזק לצד הנגדי, בצד השני. כשמשחררים את הסכין כבר אין הפעלת לחץ על הסכין והסכין הולכת לאחור ואני לא מצפה שתהיה בצד השני" (עמ' 178).

ד"ר נחמן שלל את האפשרות שהעלה הסניגור, שיש המשכיות בין הפצעים (עמ' 181 שורות 1-17).

"...ראינו, כב' השופטת דותן: 2 תעלות. העד, ד"ר נחמן: 2 תעלות נפרדות... כב' השופט י. לוי: ו-2 תעלות אומרות שזה 2 דקירות נפרדות? העד, ד"ר נחמן: כן כבודו" (עמ' 183 שורות 21-22).

ד"ר נחמן הסביר כי פגיעה בצוואר אמורה לגרום להתזות של דם. יחד עם זאת, ההתזות מושפעות, בין היתר, מהמנח של הנפגע באותו זמן, ואם הוא שוכב, אזי הדם זורם לכיוון מטה. בנוסף, התזות מסיביות של דם "מתייחסות בצורה בולטת יותר לפגיעה בעורקים" (עמ' 185 שורות 1-13).

הסניגור עימת את ד"ר נחמן עם התרחיש שבו הפציעות שעל גופת המנוחה נגרמו מדקירה אחת, כאשר המנוחה שוכבת על הצד ומסובבת את פלג גופה העליון באלכסון כלפי מעלה: "אני אומר שהשיפוע של שולי הפצע מצביעים על כך שלא יכול להיות שזה המשך של התעלה..." (עמ' 186 שורות 31-33, 187 שורות 1-13).

לגבי טענת ההגנה שהנאשם מעד על המזרן, ד"ר נחמן תהה מדוע הסכין לא הותירה סימן על המזרן, אם מדובר בנפילה: "בן אדם שהוא שיכור אין לו כל כך שליטה, כשהוא נופל הוא נופל עם כל, בוא נגיד שבן אדם נופל עם הסכין כל הכוח, עובר דרך העור לצד השני, בצד שהוא חשוף למזרון, אין נזק למזרון, מוזר לי" (עמ' 188 שורות 31-34, עמ' 191 שורות 5-10).

ד"ר נחמן הדגיש שהמנוחה נפגעה מ"2 דקירות חד משמעית" (עמ' 189 שורות 6-11).

"כב' הש' י. לוי: ... אני רוצה להבין, האם יש איזשהו תרחיש שהגרסה של הנאשם שהוא נפל והסכין פילחה, ננעצה בצוואר שלה, מתיישב עם הממצאים של 2 דקירות? כב' הש' מ. לוי: 2 תעלות. כב' הש' י. לוי:

של 2 תעלות. עזבו את המזרון, יש תרחיש כזה? העד, ד"ר נחמן: לא. כב' הש' י. לוי: לא. כב' הש' דותן: תודה רבה. כב' הש' י. לוי: עכשיו אם אתה צריך לדרג את הסיבות שאתה שולל את האפשרות הזאת, קודם זה יהיה הימצאות 2 התעלות ואחר כך היעדר סימנים במזרון? נכון? העד, ד"ר נחמן: כן" (עמ' 192 שורות 11-1).

ד"ר ילנה קוסק

21. ד"ר קוסק היא רופאה בכירה במיון של בית החולים "תל השומר", שבו בוצעה לנאשם בדיקת האלכוהול. אף ששעת הבדיקה לא תועדה, צוין שהתיק נפתח בשעה 14:10 והעדה העריכה כי הבדיקה התבצעה זמן לא רב לאחר מכן.

רפ"ק חגי וקס

22. העד הוא מומחה של המעבדה הניידת. בחוות דעתו (ת/66) הוא תיאר (במלל) את הממצאים שבזירה ובת/7 הוא תיעד את הזירה בתצלומים: בכיור באמבטיה מצא העד בקבוק פתוח של משקה אלכוהולי הנראה כוויסקי, ולצדו פקק תואם (ת/66 עמ' 2); המנוחה נמצאה כשהיא שוכבת על בטנה, פלג גופה העליון מגולה ושמיכה מכסה את רגליה (ת/7 תצלום מס' 2 וכן פרוטוקול הדיון בעמ' 205 שורות 18-21, 31-32); הסכין נעוצה לעומק עד הניצב, בחלק השמאלי של צוואר המנוחה (ת/7 תצלום 6, וכן פרוטוקול הדיון בעמ' 206 שורות 11-29, ות/66 עמ' 2); לאחר הפיכת הגופה תועדו פצעי הדקירה בגופת המנוחה (ת/7 תצלומים 10-12); מחוץ למזרון נמצאו טיפות דם בודדות (ת/7 תצלום 4, פרוטוקול הדיון בעמ' 209 שורות 15-23).

העד הפך, יחד עם פקודו, את גופת המנוחה מהבטן לגב. לשאלת הסניגור, כיצד ניתן לדעת האם כשהפכו את הגופה הסכין לא שינתה את הפוזיציה שלה, השיב העד: "קודם כל שהפכנו אותה וניתן לראות את זה בתצלומים 8 עד 12 לצורך העניין שהסכין עדיין נעוצה בצווארה כמעט עד סוף הלהב בצורה שהיא כמו שהיא נמצאה ללא שום תזוזה. מעבר לכך אני לא שיניתי שום פוזיציה של הסכין. עד שהוצאנו אותה" (עמ' 207 שורות 21-26).

העד הוסיף כי לא הייתה הקזת דם נוספת כאשר הוא הוציא את הסכין. לשאלה מדוע הוציא את הסכין השיב העד: "סיבה ראשונה היא סיבה פרקטית מקצועית מהסכין אפשר ללמוד או להוציא מידע רב כמו לדוגמה טביעות אצבעות די אנ איי... וכאשר היא נמצאת במקום בתוך הפצע כשעוטפים את הגופה... ולוקחים אותה מפנים אותה מהמקום הסכין הזאת תזדהם בוודאות... סיבה נוספת שהיא סיבה בטיחותית... שהסכין הזאת אני לא יודע יכולה להשתחרר בצורה כזאת או אחרת ולפצוע הן את האנשים שמטפלים בגופה... ואפשר להכניס גם סיבה נוספת שסכין כזאת... גם עלולה לגרום לפצעים נוספים בגופה" (עמ' 210 שורות 28-34, 211 שורות 1-12). יחד עם זאת, העד הסכים כי רצוי שרופא משפטי יוציא את הסכין: "בכול זירה כמעט שאני נמצא אני מיד ממליץ תמיד להביא רופא משפטי... מה לעשות לא מגיע רופא משפטי לכול זירה... אני לא יודע אם הזמינו בכול אופן לא הגיע ולא היה במקום רופא משפטי" (עמ' 212 שורות 5-17).

העד הדגיש כי שלף את הסכין בקו ישר וציין כי הוא לא הבחין בחתכים על המזרון.

אמרות הנאשם בחקירה

23. חקירת הנאשם מיום 17.9.15 (ת/16ב): בחקירתו הראשונה מסר הנאשם, בין השאר, כי זמן רב לפני האירוע החלה המנוחה להתגרות בו ולספר שהיא יוצאת עם גברים אחרים (ת/16ב עמ' 3 שורות 3-5, עמ' 4 שורות 22-25). בליל האירוע המנוחה חזרה מבילוי בשעה אחת בלילה, כשהוא היה שתי, והוא החל להתעמת

איתה. לגרסת הנאשם, "היא התחילה לדבר שזהו, אנחנו כבר... לא חיים ביחד, ואתה לא יכול... להגיד לי כלום. חוקר: אז מה עשית? נחקר: אני יודע בלאט מה עשיתי... אני הייתי מה זה מסטול, לא יודע איך בלאט עם הסכין הזה בלאט אני פשוט נפלתי עליה בלאט... הסכין נכנס בה... בגרון נראה לי... נפלתי עליה בגלל שיש מזרנים, אני בכלל הסכין הזה היה (מילה לא ברורה) אני רציתי להפחיד אותה פעם שאני אחתוך את הורידים, שאני לא רוצה (מילה לא ברורה) להיפרד ממנה... ". הנאשם הוסיף כי המנוחה הייתה ערה אך לא התנגדה לו; הוא סבור שהיא שכבה ולא הבחינה בכך שהתקרב אליה עם הסכין (עמ' 6-7, וראו גם עמ' 14).

לשאלה מדוע הנאשם לא התקשר מיד למשטרה **לאחר שדקר את המנוחה**, אלא רק כעבור כשעה, להערכתו, הוא השיב: "לא יודע, איזה ריקנות כזה של... שקט, לא יודע" (עמ' 9 שורות 32-35). ובהמשך הנאשם הוסיף: "שאני ישבתי לא יודע אולי... לשבת עם עצמי לשתות בלאט את הויסקי שלי עד הסוף כמה שאני צריך בלאט, כי אני לא שתיתי הרבה זמן... חוקר: אז למה לא עזרת לה? נחקר: במה לעזור. חוקר: לצלצל מד"א... כמו שצלצלת למשטרה לצלצל להגיד וואי נפלתי סכין... נחקר: זה נגמר תוך דקה אולי דקה... חוקר: למה לא ניסית לעזור לה? נחקר: לא יודע מהפחד" (עמ' 26 שורות 11-17 וראו גם עמ' 37 שורות 28-30). הנאשם נשאל מה הביא אותו לבצע את אשר עשה: "לא יודע זה הכל זה... אתה יודע מה זה... זה פיצוץ פשוט של כל ההצטברות של הדברים, אתה יודע זה כל הביוב מה שיצא החוצה, זה כבר אתה יודע זה האספנות של שנים כבר... של שנים מה שבפנים כבר אתה יודע שכבר נמאס" (עמ' 11 שורות 19-27). הנאשם ציין כי לאחר שהמנוחה קיבלה אזרחות היא רצתה להיפרד ממנו אבל הוא ביקש שלא תפרק את המשפחה (עמ' 14 שורות 12-16). בהמשך חזר הנאשם על הגרסה שרצה לאיים בהתאבדות (עמ' 15 שורות 1-11). הנאשם רכש את הסכין בקניון עזריאלי (עמ' 21 שורות 23-26), הוא הניח אותה במגירה במטבח ואת הנרתיק השאיר בתיק (עמ' 20 שורות 27-38). בעת שנדקרה, המנוחה שכבה על המזרן. הנאשם לא זכר באיזה מנח שכבה המנוחה (עמ' 23 שורות 3-10).

הנאשם הדגיש בחקירתו מספר פעמים שהיה "מסטול" בזמן האירוע (למשל בת/16 עמ' 7 שורה 26, עמ' 8 שורה 14, עמ' 19 שורות 7-8).

לטענת הנאשם, הוא שתה במשך כל יום האירוע, כדי להרגיע את הכאב של הפרידה (עמ' 32 שורות 29-34); בשעות הבוקר ובשעות הצהריים הנאשם שתה יין כדי שלא יריחו ממנו ריח של אלכוהול, ואילו לאחר הפגישה, שנערכה אחר הצהריים, הוא שתה וודקה (עמ' 41 שורות 31-38).

לשאלה מדוע מסר לרס"ר שקורי כי שתה אלכוהול רק לאחר מותה של המנוחה, הנאשם השיב כי אולי הדברים נאמרו מתוך לחץ (עמ' 43 שורות 25-31).

לשאלת החוקר מדוע רכש סכין יום לפני הרצח, השיב הנאשם: "אני אמרתי שאני רציתי להפחיד אותה כאילו אני חותך לעצמי את הורידים אין לנו בבית סכינים, יש שתי סכינים אבל זה סכינים בלאד שרק ממרח אפשר לעשות איתם..." (ת/16 עמ' 3 שורות 74-76, ת/16 עמ' 46-47).

24. חקירת הנאשם מיום 21.9.15 (ת/21ב): בתחילת חקירה זו טען הנאשם כי החקירה הקודמת התנהלה כאשר היה תחת השפעת אלכוהול וללא שינה ושהחוקרים לחצו עליו בשאלותיהם (ת/21 עמ' 2-3).

הנאשם חזר וטען שהיה **"מסטול" בזמן האירוע** (עמ' 8-9).

בחקירה זו הביע הנאשם לראשונה צער על מותה של המנוחה: "אני אומר לך שזה הייתה תאונה וחד וחלק... ואני מאד מאד מצטער. על מה שקרה" (עמ' 16 שורות 18-21, עמ' 40 שורה 34).

הנאשם עומת עם התוצאות השליליות של בדיקת האלכוהול וטען כי השוטרים משקרים. גם באשר לכך שהמוכר לא הבחין בשכרותו בבוקר האירוע, הנאשם טען כי המוכר "לקח את הצד" של המשטרה, כלשונו (עמ' 18 שורות 15-17, עמ' 21 שורות 16-21).

הנאשם אישר כי לאחר האירוע הוא ישב ואכל גבינה צהובה.

הוא התייחס גם לכך ששתה אלכוהול אך אלכס ולידה לא הבחינו בשכרותו וטען כי עובר לפגישה הוא שתה רק יין. בהמשך הוסיף הנאשם כי השיחה בפגישה ביניהם התנהלה באוויר הפתוח, בעת שעישן סיגריה, והם לא עמדו קרובים זה לזה (עמ' 28 שורות 1-16).

באשר לדברים שהנאשם אמר לבנו לאחר האירוע - שהוא כועס על המנוחה כי הייתה עם גבר אחר - הסביר הנאשם כי יתכן שלא אמר זאת ואם אמר את הדברים הוא עשה זאת "בלי איזון... בלי לשמור על הפה" (עמ' 30 שורות 1-16). הוא התקשר למשטרה לאחר שנלחץ פן הילדים יבחינו בגופת אמם מוטלת בסלון (עמ' 30 שורות 37-39, עמ' 31 שורות 1-3). בשיחה עם השוטרים הוא אמר כי הרג/רצח את אשתו, אך בחקירה הסביר שלא מצא ביטוי אחר על מנת לתאר את התאונה שקרתה (עמ' 34 שורות 15-21, עמ' 41 שורות 37-39). הנאשם אינו יודע מדוע רכש סכין מיוחדת ולא השתמש בסכינים הקיימים בבית על מנת לאיים בהתאבדות (עמ' 36 שורות 10-19).

הנאשם חזר על גרסתו שהמנוחה נדקרה כתוצאה מתאונה (עמ' 40 שורות 32-34, עמ' 68 שורות 16-21, 36): "נפלתי עליה. זה הכל אה... לא יודע. שיווי משקל. זה או שהמזרונים... או שכרית היה שמה בין הרגליים. או שכפכפים. אני לא יודע איך התהפכתי עליה" (עמ' 48 שורות 27-30).

הנאשם עומת עם השיחה שביצע למוקד 100 ושבה נשמע צלול, והוא הסביר כי אדם ששומעים בשיחת טלפון שהוא שיכור - הוא "כבר מת", כלשונו (עמ' 44-47). כמו כן, עומת הנאשם עם חוות הדעת הפתולוגית המצביעה על שתי דקירות שנדקרה המנוחה. הנאשם טען כי המשטרה יצרה את הדקירה הנוספת (עמ' 51 שורות 8-13, עמ' 52 שורות 2-5). לשאלה מדוע לא הושיט עזרה לאשתו, טען הנאשם כי פחד מהמראה של הדם (עמ' 54-55). הנאשם הוסיף כי מעולם לא נקט אלימות כלפי המנוחה, אולם הוא זוכר שתפס את החזה שלה לאחר שעשתה ניתוח להגדלת חזה כפי שסיפרה קטרינה (עמ' 58-59, עמ' 67 שורות 1-8).

25. חקירת הנאשם מיום 26.9.15 (ת/22ב): הנאשם אינו זוכר שחייג לאחיו בליל האירוע. הוא חשד שהמנוחה מתראה עם גבר אחר לנוכח הדברים שאמרה לו, בין היתר היא לא הסכימה להישבע על כך שאינה מנהלת רומן. גם ברשת החברתית הוא ראה בעבר שהיא משוחחת עם גברים ומספרת להם שהיא מסתובבת ערומה בבית. כמו כן המנוחה נהגה לחזור מהעבודה עם ריח של אלכוהול, וסיפרה לנאשם כי לולא הילדים הייתה יוצאת עם אחרים.

עיקרי ראיות ההגנה

עדות הנאשם

26. הנאשם מסר בעדותו, בין היתר, כי הוא עלה מאוקראינה בשנת 1998, ולאחר שהתמכר לסמים הוא עבר תהליך גמילה. הנאשם הכיר את המנוחה כאשר עבדה כנערת ליווי, אך כעבור זמן קצר היא נעצרה על ידי משטרת ההגירה וגורשה מישראל. הנאשם נסע בעקבותיה לרוסיה, שם הם התחתנו ולהם נולד ילד, ולאחר מכן המנוחה קיבלה אישור כניסה לישראל.

הנאשם הדגיש כי ההידרדרות ביחסים בינו לבין המנוחה החריפה כאשר המנוחה חזרה מביקורה האחרון ברוסיה,

בתחילת ספטמבר 2015: "... אני חושב ב-5 לספטמבר היא חזרה... היא לא רגועה. ואז בערב היא אומרת אני הולכת לחברות, אמרתי לה למה את הולכת לחברות בזמן הזה? כאילו, זה צריך להשכיב את הילדים לישון, ואז היא פשוט ברחה... כשהיא חזרה ליום למחרת בבוקר היא הייתה פשוט... שתויה, בלי חזייה, השיער שלה רטוב, השמלה שלה מלוכלכת. אני אף פעם לא ראיתי אותה ואני מכיר שהיא אישה הייתה מאוד מאוד נקייה ופדנטית. ואז היא באה היא אומרת לי ככה היא מחבקת אותי ואומרת לי כאילו כמו חצי נופלת עליי, ואומרת אני לא אוהבת אותך כגבר... אני משכיב אותה על ה, על המיטה, ואני אומר לה תשני איזה שעתיים, כשתקומי אנחנו נדבר... עוד פעם אחרי יום יומיים היא יוצאת עוד פעם בלילה ואני אומר לה איפה את הולכת?... אני מאוד מודאג לך... כשאת הולכת לחברות תשאירי את הטלפון שלהם, לא מספיק רק הטלפון שלך, היא אומרת לי לא חייבת לך כלום" (עמ' 227-228).

הנאשם הכחיש שנקט אלימות כלפי המנוחה. ביחס לטענה שהכה את המנוחה באגרוף במהלך חופשה זוגית בים המלח, הוא הודה שמשך אותה מעט אך טען שלא הכה אותה.

לשאלה אם הוא חשד שהמנוחה בוגדת בו השיב הנאשם: "יכול להיות שזה עבר לי בראש אבל היה לנו שיחה עם אשתי שהיא הייתה נגיד אולי שנתיים שהיינו נשואים... והיא אומרת מותק שלי כל כך הרבה דברים היו לי בחיים שאני כבר זה לא בראש שלי... כ' הש' מרדכי לוי: אני שואל על חודש ספטמבר 2015 אחרי אותו אירוע שסיפרת לנו שהיא חזרה בלי חזייה עם שמלה מלוכלכת, קרועה, שתויה. עד, מר מכניצקי: לא חשבתי בכל זאת... חשבתי אולי היא הייתה שמה ברוסיה אולי שמה היא התחילה לשנות, אז נתתי את ה, קצת הזמן הזה... שהיא התרגלה עכשיו לחופש, שאין לה עכשיו לא היה לה התחייבות מול בעל או משהו, לא יודע. אבל לא, אני לא חשבתי... שהיא בוגדת או משהו" (עמ' 230 שורות 10-30). הנאשם הוסיף כי נודע לו שהמנוחה בגדה בו רק בחקירה במשטרה.

הנאשם תאר את תחושת התסכול שלו שהלכה וגברה, עד שהגיעו מים עד נפש, והוא איים בהתאבדות אם המנוחה תעזוב אותו: "כב' הש' דותן: אז היא אמרה שהיא רוצה לעזוב אותך? עד, מר מכניצקי: היא לא אמרה אבל היא כיוונה את כל ה, עם כל ההתנהגות הזו. אני אולי אמרתי לה לגבי התנהגות הזו אני אתאבד. אני לא יכול לסבול את ההתנהגות הזו... או שתגידי לי אמת מה שקורה איתך או ש, אל תשאירי אותי במצב שסוגרים את החמץ נותנים חמץ, סוגרים חמץ נותנים חמץ, זה מה שהרגשתי ב, ב-11-10 ימים האלו האחרונים" (עמ' 233 שורות 16-34, וראו גם עמ' 234 שורות 1-13, עמ' 242 שורות 19-20, עמ' 245 שורות 8-11).

ביום האירוע יצא הנאשם מהבית כדי לקנות אלוהול ולחפש מתנה עבור אלכס לרגל מעבר דירה, אולם החנות הייתה סגורה: "אמרתי לה עכשיו הם עוברים דירה ואני רוצה לקנות להם סכין עם המתקן... זה שכבר בבוקר אני קמתי ושתיתי איזה כמעט בקבוק של יין... לא, לא רציתי להרגיש את הכאב הזה מה שהרגשתי בעשרה אחת עשרה ימים האלה" (עמ' 236). הנאשם נסע לקניון עזריאלי בתל אביב ורכש סכין. לטענת הנאשם, הוא לא התמהמה בחנות כדי שהמוכר לא יבחין בשכרותו. אף שהנאשם חיפש סכין לנוי, הוא רכש לבסוף סכין אחרת, מכיוון שלא מצא את מבוקשו. הנאשם הוסיף כי ניתן לתלות את הסכין שרכש, אף שאיננה מיועדת לנוי.

הנאשם אישר שביקר את אלכס ביום האירוע ושהוא לא נטל עמו את המתנה, וזאת לדבריו כיוון שרצה לתת לו אותה בנוכחות המנוחה.

במהלך הפגישה, שהתקיימה מאוחר יותר, המנוחה שתקה ורק לידה דיברה ואמרה לנאשם שיעזוב את הבית. חברו אלכס הבין שלא ניתן לגשר בין בני הזוג בנוכחות לידה וביקש לשוחח עם המנוחה באופן אישי. לאחר שהנאשם הבין מאלכס שהמנוחה אינה מעוניינת לדבר עמו, הוא שתה שליש בקבוק של וודקה, ובהמשך הוא שתה גם וויסקי ויין. כאשר המנוחה חזרה מבילוי לילי, התפתח ביניהם ויכוח שבמהלכו דרשה המנוחה מהנאשם שיעזוב

את הבית: "יש לך 3 ימים לעזוב את הבית, אתה לא יכול להגיד לי עכשיו כלום ב, איפה אני אלך איפה אני לא אלך, אז זהו אז משמה אני כבר, לא יודע, או שהלכתי לשתות וחזרתי כבר לקחתי את הסכין והלכתי אליה להראות לה שאני מתאבד, לא יודע, ונפלתי עליה, ומה שהבנתי מהחקירות אחר כך ש, שזה לא רק שנפלתי. שעוד דקירות. אני בוודאות אני ידעתי שיש רק דקירה אחת שאני כיסיתי את ה, את הגופה, שהילדים לא, לא יכנסו לחדר. שהם לא יראו את כל זה" (עמ' 248 שורות 1-17, עמ' 254 שורות 19-31). הנאשם הוסיף כי בזמן שהגיע אל המנוחה עם הסכין "היא הייתה שוכבת על המזרון, אני לא ידעתי האם היא הייתה ערה או לא ערה. וגם אני לא יודע על איזה היא ישנה על הצד או על הבטן" (עמ' 249 שורות 23-25).

לשאלה מדוע הנאשם בחר להניח את הסכין במגירה שבמטבח ולא במקום אחר בבית, על אף שמדובר לטענתו במתנה לחברו, הוא השיב כי לבקשת המנוחה החביא את הסכין מהילדים. לשאלה האם המתנה לא הייתה עטופה הוא השיב: "הפתק החלפה זה הכול היה בשקית אבל יכול להיות שעם השקית זה הכול נזרק לזבל. כב' הש' ירון לוי: למה הוצאת את זה בכלל מהאריזה? צריך לתת את זה הלאה, לא? ... עד, מר מכניצקי: לא יודע, זה אולי סקרנות לראות מה זה הכלי הזה" (עמ' 250). הנאשם אישר בהמשך העדות כי בנו בן ה-10 מצליח לפתוח את המגירה.

הנאשם חזר והסביר כי לא התכוון לדקור את המנוחה, אלא נפל עליה בשוגג: "ואז ניגשתי אליה והסתבכתי ברגליים בין המזרונים... עם הסכין נפלתי. הסתבכתי בין הרגליים במזון, זה שנתקע לי ב, בכפכפים או בנעליים. והתנדננתי פשוט. עד שקמתי, פחדתי מאוד, והלכתי, הלכתי ל, למטבח" (עמ' 255).

לשאלת בית המשפט מדוע לא התקשר מיד למד"א השיב הנאשם: "לא יודע, כל הגוף רעד לי אז, אני זוכר ש, אני הבנתי שעשיתי משהו לא, לא בסדר... שנפלתי ודקרתי אותה. כב' הש' ירון לוי: אז אוקיי, נו, אז צריך להזעיק עזרה לא? עד, מר מכניצקי: כן אבל באותו רגע ש, הייתי במצב רוח כזה של ה, של הראש והפחד, אני פשוט אני, אני עפתי, הלכתי מהסלון. כב' הש' דותן: אבל זה לא, תראה, אם קורית תאונה, אז בדרך כלל כשיש תאונה אנשים פונים למגן דוד לא? עד, מר מכניצקי: כן. כב' הש' דותן: נו אז למה אתה לא פנית למגן דוד? עד, מר מכניצקי: אני גם לא יודע למה לא פנית למגן, אני יכול להיות שרציתי להתקשר למגן דוד והתקשרתי למשטרה" (256 שורות 21-34). להערכת הנאשם, הוא המתין פרק זמן שנע בין חצי שעה לשעה וחצי בטרם התקשר למוקד 100 (עמ' 257 שורות 16-21).

בחקירה הנגדית נשאל הנאשם, בין היתר, מדוע מסר בחקירתו במשטרה כי רכש את הסכין במטרה לאיים בהתאבדות ואילו בעדות הראשית מסר כי מדובר במתנה לחבר, והשיב: "כי מתי שיושבים שלושה חוקרים ולא נותנים לענות לשאלה, פתאום קופץ ההוא, ועם העברית שלי שאני... עו"ד ביאלין: שאלו אותך במשטרה בשביל מה קנית את זה, נכון? שאלו אותך ... שלוש פעמים... דיברת באופן חופשי וסיפרת שקנית את זה בשביל לעשות מניפולציות על אשתך. אני שואל אותך שאלה נורא פשוטה, למה עכשיו אתה מספר לבית המשפט שקנית את זה כמתנה לחבר? עד, מר מכניצקי: ... אני לא כל כך חשבתי שכל דבר כל פריט שאני חייב אתה יודע לספר שלא היה לי כל כך חשוב... וזה ימים ראשונים של הבית סוהר. קשה להגיד את זה, בן אדם פעם ראשונה בחקירה, אם היו נותנים לי את הזמן שלי לענות להם כמו שצריך, הם כל הזמן צועקים לי מאסר עולם ... אז מה אתה יכול בקצב כזה בלחץ כזה לענות?" (עמ' 260-261).

עוד נשאל הנאשם על כך שבחקירתו הוא מסר **שהמציא** סיפור למוכר כאילו מדובר במתנה לחבר, והשיב כי אינו זוכר כלום וכי היה מוכן להגיד הכל בחקירה ובלבד שהחוקרים יעזבו אותו לנפשו (עמ' 265).

כמו כן, הנאשם נשאל מדוע בחר לעשות מניפולציה רגשית על המנוחה ולאיים בהתאבדות דווקא כאשר היא שכבה על המזרון, והוא השיב כי חיכה לשמוע ממנה תשובה סופית ביחס למערכת היחסים ביניהם. מעבר לכך, הוא

אינו יודע אם באותו רגע המנוחה ישנה או הייתה ערה.

הנאשם נשאל מדוע בעוד שבחקירתו הוא מסר כי חשד שהמנוחה בוגדת בו, בעדותו הוא הכחיש זאת. הנאשם התקשה ליישב את הסתירה: "אני גם עכשיו נזכר שגם לפני האירוע שנה וחצי מה שהיה, שאני נכנסתי ל, לפייסבוק של הרוסים וכבר ראיתי שהיא מתכתבת עם בחור... היא רשמה לבחור אני מסתובבת בבית ערומה... והיא התנצלה ואמרה שאני מאוד מצטערת וזה שוב זה לא יקרה. זה הכול. אז, כ' הש' מרדכי לוי: אז מה התשובה בכל זאת? מתי הפעם הראשונה שחשדת שהיא בוגדת בך? לפני שנה וחצי, לפני כמה ימים מהמוות של המנוחה? עד, מר מכניצקי: בוגדת פיזית או בוגדת כאילו ב, ברשתות? אז פיזית אני לא האמנתי עד הסוף עד אהה, עד שלא הראו לי את הזה ש, שהיא הלכה למלון, ואני לא האמנתי לזה. אבל להגיד חשדתי? לא חשדתי, אבל באותו רגע פשוט מרוב הלחץ ההתנהגות שלה אני לא ידעתי פשוט מה, מה אפשר לשאוב ממנה לדעת ממנה, למה, למה ההתנהגות שלה עכשיו ככה, מה יכול ל, מה יכול לגרום לה. כב' הש' דותן: לא יותר פשוט כשראית כשהיא כותבת את ה, את המייל, את המייל הזה שהיא מסתובבת ערומה בבית, לא יותר פשוט כמו שענית במשטרה חשדת שהיא בוגדת בך? למה כל הסיפורים המסביב האלה? זה מה שאתה אמרת במשטרה, אז למה אתה מספר לנו עכשיו כל מיני סיפורים על פיזית נפשית רוחנית. עד, מר מכניצקי: ככה, זה מה שהיה" (עמ' 270).

הנאשם טען כי היה תחת השפעת אלכוהול הן בעת השיחה עם מוקד 100 והן בחקירתו הראשונה. לדבריו, לאחר שהמנוחה נדקרה הוא המשיך לשתות אלכוהול.

הנאשם הכחיש כי אמר לרס"ר שקורי ששתה אלכוהול רק לאחר האירוע.

אין לנאשם הסבר כיצד יתכן שהנפילה שלו גרמה לשתי דקירות בצוואר המנוחה.

הנאשם נשאל מדוע הוציא מהמגירה את הסכין היקרה שרכש כמתנה ולא כל סכין אחרת והשיב: "כי לקחתי את הסכין הזה... זה מה שאולי המגירה הראשונה שפתחתי ותפסתי. עו"ד ביאלין: אני אומר לך שאתה לקחת את הסכין כי זו סכין קומנדו ורצית לרצוח אותה. עד, מר מכניצקי: אבל גם היו סכינים בבית. כב' הש' דותן: ואתה אומר שאתה הוצאת את זה מהמגירה? עד, מר מכניצקי: כן. כב' הש' דותן: וזה היה במגירה עם הנרתיק? עד, מר מכניצקי: אני חושב שזה היה עם הנרתיק. כב' הש' דותן: אבל... מה לעשות שהנרתיק היה בתיק שהיה תלוי באיזה, בנישה במטבח, לא במגירה. כשהשוטרים באו הם מצאו את הנרתיק בתיק גב... העד, מר מכניצקי: אז יכול להיות ששמתי את זה אחרי זה" (עמ' 285-286).

בסיום החקירה הנגדית התבקש הנאשם לתאר שוב את האופן שבו שתה אלכוהול ביום האירוע והוא מסר כי בבוקר שתה בקבוק יין שהיה במקרר בבית. לאחר מכן הוא הלך ל"סופר דוש", שם רכש בקבוק יין נוסף וממנו לגם לגימה אחת או שתיים. בפרק הזמן הזה הרגיש הנאשם שהראש שלו "מסובב" מהאלכוהול, והוא הלך לקניון עזריאלי לקנות סכין. לאחר שחזר, הוא שתה לסירוגין וכך סיים שני בקבוקי יין. לשאלה כיצד החברים שנכחו בפגישה לא שמו לב לשכרותו, השיב כי "אין ריח מיין" וכאשר הוציא את בנו מהגן, בשעה חמש אחר הצהריים, הוא הפסיק לשתות; רק לאחר הפגישה הוא שתה וודקה וויסקי (עמ' 287-292).

ד"ר דריו ורטניק

27. העד ערך חוות דעת טוקסיקולוגית בעניין מצב שכרותו של הנאשם (10/1). מסקנתו של ד"ר ורטניק בחוות דעתו היא כי "ניתן להניח שריכוז האלכוהול בדם הנאשם בעת מות המנוחה היה יכול להיות לכל היותר כ-183 מ"ג%. כדי שלאחר מספר שעות של סילוק האלכוהול, דגימת הדם שנלקחה בשעה 14:10, ביום 17.09.2015, תמסור תוצאה שלילית על נוכחות אלכוהול..."

בעדותו הזכיר ד"ר ורטניק כי שוטר שהגיע לזירה הריח אלכוהול מהנאשם וכי הנאשם עצמו דיווח ששתה במהלך יום האירוע. העד הסביר כי אם במועד מסוים לא נמצא אלכוהול בדמו של אדם ונמסר כי הוא שתה אלכוהול לפני כן - ניתן לחשב מה הריכוז המקסימלי של האלכוהול שיכול היה להיות בדם בזמן האירוע. ד"ר ורטניק הבהיר כי הריכוז המקסימלי שיכול להיות בדם הנאשם הוא כ-180 מיליגרם אחוז, אך יתכן שהריכוז בזמן האירוע היה פחות מכך; זאת, מכיוון שאנשים המורגלים בשתיית אלכוהול מסלקים את האלכוהול מהגוף מהר יותר מאנשים שאינם מורגלים בשתייה חריפה. לדעתו, החוקרים התרשלו בכך שהנאשם נבדק רק בשעות הצהריים על אף שנדף ממנו ריח אלכוהול סמוך לאחר האירוע.

בחקירה הנגדית ציין ד"ר ורטניק כי החישוב שביצע בחוות דעתו מתבסס על כך שלאחר האירוע ירד ריכוז האלכוהול בדם של הנאשם ל-0 בשעה 14:00 בדיוק - אף שאין אינדיקציה שכך אכן קרה ויתכן שהריכוז ירד ל-0 הרבה לפני כן (עמ' 306).

ד"ר ורטניק נשאל האם היה מצפה שיהיה ביטוי חיצוני לשתיית אלכוהול בעת החקירה, מספר שעות לאחר האירוע - דיבור עילג, הפחתה ביציבות, בחילה ועליצות מופרזת - כפי שצוין במאמרים שאליהם הפנה בחוות דעתו. תשובתו של ד"ר ורטניק הייתה שאם בעת האירוע הריכוז של אלכוהול בדם של הנאשם עמד על 180 מיליגרם אחוז, אזי בעת החקירה הריכוז בדמו של הנאשם עמד על 110 (אם הוא מורגל בשתיית אלכוהול) עד 130 (אם אינו מורגל בכך). כמו כן, הנתונים שאותם ציין ב"כ המאשימה מתייחסים לאנשים הנמצאים במצב רגיל ולא לאנשים הנתונים בחקירה וחשודים ברצח. העד ציין כי על פי דיני התעבורה בארה"ב מותר לאדם לנהוג עם ריכוז אלכוהול של 80 מיליגרם אחוז בדמו, ולכן אפשר להבין שאדם עם ריכוז אלכוהול של 100 מיליגרם אחוז בדם אינו במצב "זרוק באיזה מקום ועושה צרכיו על עצמו". השפעת האלכוהול על כל אדם היא שונה, גם אצל אנשים שהיו אלכוהוליסטים.

ד"ר ורטניק אישר שלא ידע כי אחד השוטרים כתב מזכר שלפיו הנאשם מסר לו שהוא שתה רק לאחר האירוע, והעד הסכים כי אם הנאשם שתה לאחר האירוע - חוות דעתו הייתה שונה (עמ' 312).

עיקרי טענות הצדדים

עיקרי טיעוני המאשימה

28. ב"כ המאשימה טען, בין היתר, כי ראיות המאשימה נשענות הן על ראיות ישירות והן על ראיות נסיבתיות, שעיקרן ממצאים בזירת האירוע וראיות חפציות וכן על גרסת הנאשם - שעיקרה הודאה במעשה הרצח.

ב"כ המאשימה הדגיש כי מגרסות העדים שהיו מעורים ביחסים בין הנאשם והמנוחה (קטרינה, לידה, טטיאנה ואלכס) עולה כי בשל יחסו המזלזל, המשפיל ואף האלים, ביקשה המנוחה לסיים את הקשר עמו עוד קודם שהכירה את לב. הנאשם כעס על החלטתה של המנוחה והתקשה להשלים עמה. אמנם הנאשם לא ידע על הרומן שהמנוחה ניהלה עם לב, אך מחקירתו במשטרה עולה כי הנאשם חשד שהמנוחה בוגדת בו; זאת, בניגוד גמור לעדותו בבית המשפט, שבה טען כי לא חשד שהמנוחה בוגדת בו. ב"כ המאשימה הטעים כי המניע לרצח המנוחה הוא החשד האמור של הנאשם, שהתעצם לנוכח החלטת המנוחה לסיים את הקשר עמו.

ב"כ המאשימה הדגיש כי בתשובותיו לשאלה לשם מה רכש הנאשם את הסכין בחנות ג'נטלמן בסכום של \$100 ו-50 ₪, מסר הנאשם גרסה הפכפכה ובלתי עקבית. בחקירתו במשטרה טען הנאשם כי הוא רכש את הסכין על מנת לעשות מניפולציה רגשית על המנוחה, ואילו בעדותו בבית המשפט הוא טען כי רכש את הסכין כמתנה לחברו

אלכס. ב"כ המאשימה העלה מספר תמיהות על הגרסאות שמסר הנאשם: אם הנאשם רכש את הסכין לצורך מניפולציה - מדוע הוא היה צריך לרכוש סכין קומנדו מיוחדת ולא הסתפק בסכין מטבח? לעומת זאת, אם מדובר במתנה לחבר - מדוע נזכר הנאשם לספר זאת רק בעדותו בבית המשפט ולא סיפר על כך כבר בחקירה? ומה היה ההיגיון בהפרדת הסכין מהננדן והנחתו במגירה במטבח, כשבפועל הננדן נמצא בתיק העבודה שלו, בלא אריזת מתנה? אליבא דב"כ המאשימה, הנאשם רכש את הסכין לאחר שגמלה בליבו החלטה לרצוח את המנוחה, ולצורך כך הוא רכש את הסכין.

באשר לזירת האירוע, גופת המנוחה נמצאה כשהסכין נעוץ בצווארה. לאחר הוצאת הסכין תועדו 4 פצעי דקירה בגופה. המומחה מטעם המאשימה, ד"ר נחמן, העיד כי הפציעות שנמצאו על גופת המנוחה הן תוצאה של שתי דקירות נפרדות, בעלות שתי תעלות - שלא נוצרו או ניזוקו מהוצאת הסכין.

ב"כ המאשימה הוסיף כי לחובת הנאשם יש לזקוף את תוכן הודעות החוץ שמסר, שבהן הוא הודה ברצח המנוחה. ראשית, בשיחה עם מוקד 100 הוא מסר כי הרג את אשתו. שנית, במזכר שערך רס"ר שבו נכתב כי הנאשם מסר "רצחתי את אשתי", וכשנשאל כיצד רצח אותה הוא השיב: "עם הסכין". רס"ר שבו העיד על כך גם בבית המשפט. כמו כן, קור הרוח של הנאשם לאחר האירוע שולל את גרסתו שקרתה תאונה.

ב"כ המאשימה התייחס לסתירות בין תוכן אמרתיו של הנאשם. בהודעתו הראשונה הוא סיפר על מערכת יחסים עכורה עם המנוחה והוסיף כי אינו יודע אם מה שעשה זה הפתרון וצריך לשאול אותו את השאלה הזו בעוד שנה שנתיים. בהודעותיו הבאות הוא מסר שחקירתו הראשונה התנהלה כאשר היה תחת השפעת אלכוהול וכי החוקרים לחצו עליו. כמו כן הוא הביע לראשונה צער על מותה של המנוחה, בניגוד לאופן שבו התבטא כלפיה בהודעה הראשונה.

ב"כ המאשימה טען כי עדותו של הנאשם בבית המשפט הייתה רצופת שקרים ואי דיוקים. כך, בעניין החשד שמנוחה בוגדת בו ובעניין תכלית רכישת הסכין. כמו כן, הנאשם לא ידע להסביר כיצד הממצא של שתי דקירות מתיישב עם גרסתו שלפיה מות המנוחה נגרם מתאונה.

בנוגע לטענת השכרות, ב"כ המאשימה ציין כי הנטל להוכחת קיומם של התנאים המנויים בסייג השכרות רובץ לפתחו של הנאשם וכי הוא לא עמד בנטל זה: עדותו של הנאשם באשר לצריכת האלכוהול ביום האירוע הופרכה על ידי עדים שונים שפגשו את הנאשם באותו יום, ועדותו של המומחה מטעם ההגנה הנה עדות תיאורטית בלבד. כמו כן, לטענת המאשימה, הנאשם לא צרך אלכוהול לפני האירוע, ואף אם הוא צרך אלכוהול הוא לא הגיע לדרגת השכרות הנדרשת על פי חוק; הדברים נלמדים הן מהתנהלותו של הנאשם לפני ולאחר האירוע, הן מעדויות של עדים אובייקטיביים והן מדו"חות פעולה של השוטרים שהגיעו לדירה - שמהם ניתן ללמוד על קור הרוח של הנאשם לאחר האירוע ועל צלילותו.

על כן עתר ב"כ המאשימה להרשיע את הנאשם בעבירה של רצח המיוחסת לו.

עיקרי טיעוני ההגנה

29. ב"כ הנאשם טען בסיכומיו, בין היתר, כי הנאשם אינו אדם אלים, כי בינו לבין המנוחה שררו עד סמוך לפני מותה יחסי אהבה הדדיים וכי הנאשם כלל לא רצה להמיתה.

לטענת ב"כ הנאשם, רכישת הסכין על ידי הנאשם ביום האירוע לא נועדה כדי לרצוח את המנוחה, כי אם כמתנה לחברו אלכס, לרגל מעבר דירה.

הסניגור הדגיש כי הנאשם ביקש באמצעות הסכין אך לעשות מניפולציה, כדי לשכנע את המנוחה כי ישם קץ לחייו אם תיפרד ממנו, ומכאן שהוא לא ביקש להמיתה, כי אם לשכנעה שלא תיפרד ממנו.

עוד נטען כי הנאשם היה שיכור בעת האירוע, לאחר ששתה לפני האירוע משקאות אלכוהוליים, לרבות יין וויסקי.

כמו כן נטען כי הנאשם אינו זוכר כי דקר את המנוחה שתי דקירות אלא דקירה אחת בלבד, וזאת כאמור שלא מתוך כוונה להמיתה, כי אם בשל שכרותו.

כזכור, בשונה מטענת ההגנה במענה לכתב האישום כי הנאשם דקר את המנוחה דקירה אחת בלבד, בסיכומיו חזר בו ב"כ הנאשם מטענה זו והסכים כי מהראיות שהובאו בפני בית המשפט ובמיוחד מעדות המומחה ד"ר נחמן עולה שהנאשם דקר את המנוחה בצווארה שתי דקירות, ולא אחת, תוך שהוטעם כי הנאשם אינו זוכר את הדקירה השניה של המנוחה וזאת בגין שכרותו.

ב"כ הנאשם ביקש כי נאמין לנאשם שהיה שתוי ו"מסטול" בזמן האירוע, כפי שמסר הן בחקירתו והן בעדותו.

לדעת ב"כ הנאשם, התמלאו כל תנאי הגנת השכרות החלקית, ועל כן, אין להרשיע את הנאשם בעבירה של רצח, כמיוחס לו, כי אם בעבירה של הריגה; זאת, שכן בשל שכרות הנאשם לא התגבשה אצלו הכוונה להמית את המנוחה, ולא הוכחה הכוונה המיוחדת הנדרשת בעבירה של רצח.

בעניין זה הפנה הסניגור לסעיף 34 לחוק העונשין ובעיקר לס"ק (ב), בשים לב להיות העבירה של רצח עבירה תוצאתית שהיסוד הנפשי הנדרש להרשעה בה הוא כאמור של כוונה, וזאת בשילוב עם ס"ק (ה) המתייחס ל"שכרות חלקית".

הסניגור הפנה בעניין זה גם לפסיקה דלהלן: ע"פ 6679/04 **סטקלר נ' מדינת ישראל** (11.5.2006) (להלן: "**עניין סטקלר**"), בפסקאות 58 ו-63 לפסק-דינה של כב' השופטת ע' ארבל; ע"פ 6331/13 **אשתי נ' מדינת ישראל** (7.3.2013) (להלן: "**עניין אשתי**"); ע"פ 6304/12 **ספרונב נ' מדינת ישראל** (26.1.2015) (להלן: "**עניין ספרונב**"), בפסקה 46; ע"פ 7701/14 **אלטייב נ' מדינת ישראל** (16.5.2016), בפסקה 17.

לסיכום עתר ב"כ הנאשם לזכות את הנאשם מהעבירה של רצח המיוחסת לו בכתב האישום וחלף זאת להרשיעו בעבירה של הריגה.

דין

עבירת הרצח - המסגרת הנורמטיבית

30. סעיף 300(א)(2) לחוק העונשין קובע כי:

"העושה אחת מאלה יאשם ברצח ודינו - מאסר עולם ועונש זה בלבד:

(1) ...

(2) הגורם בכוונה תחילה למותו של אדם"

בסעיף 301(א) לחוקנקבע כי:

"לעניין סעיף 300, יראו אדם כמי שהמית בכוונה תחילה אם החליט להמיתו, והמיתו בדם קר, בלי שקדמה התגרות בתכופ למעשה, בנסיבות שבהן יכול לחשוב ולהבין את תוצאות מעשיו, ולאחר שהכין עצמו להמית אותו או שהכין מכשיר שבו המית אותו".

עמוד 18

כמו כן, ראו סעיף 301(ג) לחוק, הקובע כי:

"כדי להוכיח כוונה תחילה אין צורך להראות שהנאשם היה שרוי בהלך נפש מסוים במשך זמן פלוני או תוך תקופה פלונית שלפני ביצוע העבירה או שהמכשיר שבו בוצעה הוכן בזמן פלוני שלפני המעשה".

31. **היסוד העובדתי** הנדרש להרשעה בעבירה של רצח הוא גרימת מותו של אדם.

היסוד הנפשי הנדרש לשם הוכחת העבירה של רצח לפי סעיף 300(א)(2) לחוק העונשין הוא יסוד **"הכוונה תחילה"**. יסוד זה מורכב, כאמור בסעיף 301(א) לחוק, **משלושה רכיבים מצטברים**: (1) **החלטה להמית**; (2) **בדם קר - העדר התגרות (העדר קנטור)**; (3) **הכנה פיזית למעשה ההמתה**.

להלן אתייחס לשלושת רכיבי יסוד **"הכוונה תחילה"**, תוך התמקדות בעיקר ברכיב **"ההחלטה להמית"**, השנוי במחלוקת בעניינו.

32. **רכיב ההחלטה להמית** מבטא את הצורך בהתקיים הכוונה על שני רבדיה: א. מודעות לאפשרות קרות התוצאה הקטלנית, חזות התוצאה הקטלנית או צפייתה (המישור השכלי-הרציונאלי); ב. רצון או שאיפה להתגשמות התוצאה הקטלנית, דהיינו חפץ בקרות המוות (המישור הרגשי-האמוציונאלי) [ראו למשל: ע"פ 339/84 רבינוביץ נ' מדינת ישראל, פ"ד לט(4) 253, 258 (1985); ע"פ 357/95 ויצמן נ' מדינת ישראל, פ"ד נא(4) 577 (1997); ע"פ 10800/04 רומנצקו נ' מדינת ישראל (18.9.2006), בפסקאות 23-24 (להלן: **"עניין רומנצקו"**); ע"פ 2286/14 גייבדנוב נ' מדינת ישראל, בפסקה 29 לפסק-דינו של כב' השופט ס' ג'ובראן (23.11.2015) (להלן: **"עניין גייבדנוב"**); ע"פ 2592/15 פלוני נ' מדינת ישראל, בפסקה 12 לפסק-דינו של כב' השופט נ' הנדל (6.7.2016); ע"פ 3239/14 חמאסה נ' מדינת ישראל (8.11.2016), בפסקה 46 לפסק-דינו של כב' השופט א' שהם (להלן: **"עניין חמאסה"**)].

ההחלטה להמית אינה חייבת להתגבש פרק זמן כלשהו לפני ביצוע מעשה ההמתה, אלא יכולה להגיע לכלל גיבוש בצמוד לביצוע המעשה. יסוד ההחלטה להמית יכול להתגבש אף במהלכו של האירוע הקטלני גופו; והמבחן להתקיימותו נעוץ בשאלה האם בפרק זמן קצר ביותר אכן חזה הנאשם את תוצאת מעשיו וחפץ בהגשמת כוונתו [ראו למשל: ע"פ 3071/01 מאירוב נ' מדינת ישראל (16.11.2006), בפסקה 11; ע"פ 9308/12 עיסא נ' מדינת ישראל, בפסקה 81 לפסק-דינו של כב' השופט ס' ג'ובראן (30.7.2015) (להלן: **"עניין עיסא"**)].

יסוד ההחלטה להמית מצוי בתחום צפונות לבו של עושה המעשה. בדרך כלל, לא ניתן להגיע אל חקר לבו ואל סוד מחשבותיו של עושה המעשה, אלא על פי מכלול הנסיבות המתלוות למעשה. ההחלטה להמית יכולה להילמד ממקורות שונים: הודאת נאשם, הנסיבות הכוללות, **"חזקת הכוונה"** שעליה אעמוד להלן, אופי המעשה, צורת הביצוע, כלי הביצוע, מספר מעשי התקיפה, או שילובם של אלה [ראו למשל: ע"פ 777/92 הררי נ' מדינת ישראל (11.6.1995), בפסקאות 4-6 לחוות דעתה של כב' השופטת ט' שטרסברג-כהן; ע"פ 228/01 כלב נ' מדינת ישראל (2.7.2003), בפסקה 14 (להלן: **"עניין כלב"**); ע"פ 5197/05 עיסא נ' מדינת ישראל (5.2.2007), בפסקה ז' לפסק-דינו של כב' השופט א' רובינשטיין; ע"פ 9604/04 כריכלי נ' מדינת ישראל (4.09.2007), בפסקה 11 לפסק-דינה של כב' הנשיאה ד' ביניש; עניין עיסא, בפסקה 84; עניין חמאסה, בפסקה 48].

כך, למשל, פגיעה במקום רגיש בגוף הוכרה כאינדיקציה להתקיימות ההחלטה להמית; זאת, אף אם הייתה רק פגיעה אחת ויחידה, אך במקום רגיש ומסוכן, כגון תקיעת סכין בחזה או בצוואר [ראו והשוו: ע"פ 889/78 מוגרבי

נ' מדינת ישראל, פ"ד לד (1) 576 (1979); ע"פ 624/89 **יחזקאל נ' מדינת ישראל**, פ"ד מה (3) 705 (1989), בפסקה 8 ובפסקה 10 (ג) (להלן: "**עניין יחזקאל**"); ע"פ 4246/91 **ג'בארה נ' מדינת ישראל** (24.12.1992), בפסקה 4; ע"פ 5964/13 **פרץ נ' מדינת ישראל** (1.6.2015), בפסקה 25 לפסק-דין של כב' השופט י' עמית; ע"פ 4523/14 **חלילי נ' מדינת ישראל** (20.1.2016) (להלן: "**עניין חלילי**"), בפסקה 31 לפסק-דין של כב' השופט א' שהם; עניין **חמאסה**, בפסקאות 48 ו-55 לפסק-דין של כב' השופט א' שהם].

בע"פ 352/64 צאלח נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד יט (4) 154, 155, התייחס בית המשפט גם למניע לביצוע המעשה הקטלני, לדברי איום שהוטחו על-ידי המערער ולעובדה שהמערער רכש את כלי הנשק לפני המקרה - כחלק ממערכת הנסיבות שהובילו להרשעת המערער ברצח. כן ישמשו כאינדיקציה להתקיימות ההחלטה להמית אופי התקרית שהובילה לרצח, או אמירות קודמות שהוחלפו בין הצדדים ואשר יכולים ללמד על קיומה של החלטה שהתגבשה בדעה צלולה וללא קנטור [ראו למשל והשוו: עניין **יחזקאל**, בפסקה 8; ע"פ 2316/98 סויסה נ' מדינת ישראל, פ"ד נה (5) 797 (2001), בפסקה 12].

בסופו של דבר, כל מקרה יוכרע בהתאם לנסיבותיו המיוחדות, תוך שהוא נבחן על פי האינדיקציות שיש בהן כדי ללמד על קיומה של החלטה להמית (עניין **יחזקאל**, בפסקה 9; עניין **כלב**, שם).

לפעמים גם התנהגותו של הנאשם לאחר מעשה מלמדת ומשליכה על המעשה עצמו [ראו, למשל, ע"פ 139/86 עזאם נ' מדינת ישראל, פ"ד מא (3) 343 (1987), בפסקה 7].

כאמור, את דבר קיומה של כוונה ניתן להסיק באמצעות **חזקת הכוונה**, שלפיה, ככלל, אדם מתכוון לתוצאות הטבעיות של מעשיו. אם לא נסתרה חזקה זו ולא הוטל ספק סביר בדבר תחולתה, די בה כדי להוכיח את כוונתו של הנאשם להמית את קרבנו. כבר נפסק לא אחת, כי הדעת נותנת שמי שגרם למותו של אחר על ידי מעשה המיועד, לפי אופיו ולפי מהותו, לגרום לתוצאה קטלנית, גם נשא בליבו את הכוונה להביא לתוצאה הטבעית של מעשהו [ראו למשל: ע"פ 322/87 דרור נ' מדינת ישראל, פ"ד מג (3) 718 (1989), בפסקה 8 (להלן: "**עניין דרור**"); ע"פ 759/97 אליאבייב נ' מדינת ישראל פ"ד נה (3) 459, בפסקאות 4-6; ע"פ 2507/11 **אוסקר נ' מדינת ישראל** (30.9.2013); ע"פ 2760/14 **אוחיון נ' מדינת ישראל** (7.10.2015); ע"פ 1159/13 **מיכלוב נ' מדינת ישראל** (6.1.2016) (להלן: "**עניין מיכלוב**"), בפסקה 21 לפסק-דין של כב' השופט ס' ג'ובראן; עניין **חמאסה**, בפסקאות 48 ו-55 לפסק-דין של כב' השופט א' שהם].

עם זאת, כאמור, חזקת הכוונה ניתנת לסתירה. מאחר שמדובר על יסוד נפשי שהוכחתו מוטלת על התביעה, יפעל כל ספק סביר לגבי המסקנה שאותה יש להסיק מן המעשה ומתוצאותיו, לטובת הנאשם. סתירת החזקה והספק הסביר בעניין זה יכול שיעלו מן ההיגיון, מניסיון החיים ומן הניתוח של מכלול הנסיבות [ראו למשל והשוו: ע"פ 402/87 מדינת ישראל נ' גנדי, פ"ד מב (3) 383 (1988), בפסקה 6 והפסיקה הנזכרת שם; ע"פ 5964/13 **פרץ נ' מדינת ישראל** (1.6.2015); עניין **חמאסה**, שם].

השימוש האפקטיבי בנשק ותוצאתו הקטלנית של שימוש כאמור יכולים לשמש, במערכת נסיבות מסוימת, כהוכחה לכאורה לכך שהנאשם החליט להמית את קורבנו; אולם, השאלה האמורה לא תוכרע מבחינה אנליטית, לפי מערכת המעשים הגלויים בלבד, אלא על-פי המסקנה בדבר קיומה של הכוונה המיוחדת, שהיא היסוד הרלוואנטי הקובע, הנשען על הנתונים העובדתיים, כביטויים החיצוניים במעשה ובתוצאותיו. על כן, תיתכנה נסיבות שבהן יתבצע מעשה שתוצאותיו קטלניות, אך לא יילמד ממנו על קיומה של החלטה להמית, כאשר מכלול הנתונים אינו תומך בהסקת החלטה להמית, או מעורר ספק סביר בכך.

33. "**הקנטור**" - או ליתר דיוק, **רכיב העדר הקנטור**, ובלשון המחוקק, **העדר "התגרות בתכופ למעשה"** -

הוא מאורע חיצוני, פרובוקטיבי מצד המנוח או מצד אדם שלישי, שיצר אצל הנאשם מצב נפשי של העדר שליטה. מאורע זה חייב שיהא בתכופ למעשה העבירה אשר בוצע בהשפעתו, וצריך שיתקיים יחס בין ההתגרות לבין הפעולה הקטלנית שהתרחשה בעקבותיה. התגבשות הקנטור מותנית במבחן כפול - אובייקטיבי וסובייקטיבי. על בית המשפט לשאול עצמו, האם אדם מן היישוב במצבו של הנאשם עלול היה לאבד את השליטה העצמית ולהגיב בדרך הקטלנית שבה הגיב הנאשם, וזאת בנוסף לבחינת השאלה, האם ההתנהגות המקנטרת או המתגרה אכן גרמה לנאשם לאיבוד שליטתו העצמית. מטרת דרישה זו היא לאפיין את ההחלטה להמית כהחלטה שהתגבשה אגב שיקול ויישוב הדעת - "בדם קר" - להבדיל מהחלטה ספונטאנית על רקע של סערת נפש, אשר כתוצאה ממנה איבד אדם את עשתונותיו ונטל חיי אדם אחר. ברי כי אין הדין מצדיק מעשה שכזה, אולם הוא מכיר בדרגת אשמה פחותה בהתקיים קנטור או התגרות בתכופ למעשה (ראו למשל והשוו: ע"פ 3071/92 אזואלס נ' מדינת ישראל, פ"ד נ(2) 573 (1996); ע"פ 10082/04 אברמוב נ' מדינת ישראל (25.10.2006), בפסקאות 29-31; דנ"פ 1042/04 ביטון נ' מדינת ישראל (27.11.2006); ע"פ 5718/06 אפשטיין נ' מדינת ישראל (15.11.2009); ע"פ 746/14 היילו נ' מדינת ישראל (31.5.2016), בפסקאות 97-99; עניין חמאסה, בפסקה 51 לפסק-דינו של כב' השופט א' שהם).

34. **רכיב ההכנה** הוא רכיב פיזי טהור, שעניינו הכנה למעשה ההמתה או הכנה של מכשיר המיועד לביצוע מעשה ההמתה. לא אחת שלובים ההחלטה להמית ומעשה ההכנה זו בזו, והם עשויים לבטא בו זמנית ובמשולב הן החלטה להמית והן הכנה לקראת מעשה ההמתה (ראו למשל: ע"פ 655/78 שמידמן נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד לד(1) 63 (1979), בפסקה 5; עניין **רומנצקו**, בפסקה 23; עניין **מיכלוב**, בפסקה 34 לפסק-דינו של כב' השופט ס' ג'ובראן; ע"פ 7707/11 **לחאם נ' מדינת ישראל** (29.7.2015); עניין **חלילי**, בפסקה 29 לפסק-דינו של כב' השופט א' שהם; עניין **חמאסה**, בפסקה 50 לפסק-דינו של כב' השופט שהם).

הכרעה על בסיס ראיות נסיבתיות - כללי

35. כפי שהובהר בפסיקה, "**כידוע, קיים הבדל ממשי בין ראיות ישירות לבין ראיות נסיבתיות. בעוד שראיה ישירה מוכיחה עובדה המהווה בסיס לעבירה, ראיה נסיבתית מוכיחה עובדה אחרת, שממנה - כדי להגיע לעובדה הדורשת הוכחה - נדרש היסק לוגי**" [ע"פ 4456/14 קלנר נ' מדינת ישראל, בפסקה 13 לחוות דעתו של כב' השופט ע' פוגלמן (29.12.2015)].

כמו כן, בפסיקה הוטעם כי כוחן של ראיות נסיבתיות אינו נופל מזה של ראיות ישירות וכי ניתן לבסס הרשעה בפלילים אך על סמך ראיות נסיבתיות ובלבד שהן מובילות למסקנה הגיונית אחת שלפיה הנאשם הוא שביצע את העבירה המיוחסת לו. זאת, לאחר שבית המשפט בחן את מכלול הראיות הנסיבתיות ואת הסבריו של הנאשם במבחני ההיגיון וניסיון החיים ומצא שהמסקנה ההגיונית האחת והיחידה העולה מהראיות הינה המסקנה המרשיעה.

הדרך המקובלת להסקת מסקנות בהתבסס על ראיות נסיבתיות היא לפי "**המבחן התלת שלבי**":

"ראשית, על בית המשפט לבחון כל ראיה נסיבתית, בפני עצמה, ולקבוע האם ניתן להשתית על אותה ראיה ממצאים עובדתיים. בשלב השני, יש לבחון, האם מסכת הראיות בכללותה מקימה מסקנה לכאורית, לפיה הנאשם אחראי למעשים המיוחסים לו. למסקנה לכאורית זו, ניתן להגיע על יסוד צירופן של מספר ראיות נסיבתיות, גם יחד, תוך הערכה מושכלת של הראיות הללו, ובהתבסס על ניסיון החיים ועל השכל הישר. לבסוף, בשלב השלישי, ולאחר שהוכחה, לכאורה, אשמתו של הנאשם, עובר הנטל הטקטי אל כתפיו ועליו להציע הסבר חלופי לראיות הנסיבתיות, הסבר אשר

עמוד 21

עשוי להטיל ספק סביר בהנחה המפלילה העומדת נגדו... ספק סביר עשוי להתעורר מן הראיות הנסיבתיות, כאשר ניתן להסיק מהן מסקנה הגיונית וסבירה, המתיישבת, בנסיבות העניין, עם חפותו של הנאשם, מסקנה אשר ההסתברות לקיומה אינה קלושה, ויש לה אחיזה בחומר הראיות... [ע"פ 2460/15 ג'בארין נ' מדינת ישראל, בפסקאות 51-52 לפסק-דין של כב' השופט א' שהם (4.5.2016) (להלן: "עניין ג'בארין")].

בעניין השלב השלישי דלעיל נקבע כי ההסבר אשר מועלה על ידי הנאשם צריך להיות בעל אחיזה סבירה בחומר הראיות ולא תיאורטי. יפים לעניין זה דבריו של כב' השופט נ' סולברג בע"פ 6392/13 **מדינת ישראל נ' קריאף**, בפסקה 100 לפסק-דין (21.1.2015):

"...בתי המשפט חזרו והדגישו כי על ההסבר המועלה על-ידי הנאשם להיות מתקבל על הדעת, ולא הסבר מאולץ או תאורטי... על ההסתברות להתקיימותה של האפשרות האחרת, להיות מהותית ולא זניחה, צריך שתהיה לה אחיזה סבירה בחומר הראיות, ועליה לעמוד במבחני השכל הישר וניסיון החיים... יתר על כן, הסבר תמים לכל ראייה נסיבתית בפני עצמה אינו מספק, משום שהמסקנה המרשיעה מושתתת על בחינת הראיות כמכלול. לפיכך, על הנאשם להציע גרסה שלמה, המתייחסת למכלול הראיות נגדו" [וראו גם לאחרונה ע"פ 1081/14 **צעלוק נ' מדינת ישראל, בפסקה 58 לפסק-דין של כב' השופט סולברג (18.12.2016)].**

עוד נקבע בפסיקה כי אף אם הנאשם אינו מספק הסבר המקיים ספק סביר בדבר אשמתו, **על בית המשפט לבחון, ביוזמתו, סבירותה של אפשרות אחרת אשר עולה ממכלול הראיות ותומכת בחפותו של הנאשם**, אף אם היא אינה מתיישבת עם קו ההגנה שננקט על ידו [ע"פ 1888/02 מדינת ישראל נ' מקדאד, פ"ד נו(5) 221, 228 (2002); ע"פ 2661/13 **מדינת ישראל**, בפסקה 39 לפסק-דין של כב' השופט ס' ג'ובראן (18.2.2014); ע"פ 5706/11 **רון נ' מדינת ישראל**, בפסקה 121 לפסק-דין של כב' השופט א' שהם (11.12.2014); עניין **ג'בארין**, בפסקה 52 לפסק-דין של כב' השופט א' שהם; ע"פ 4506/15 **בר נ' מדינת ישראל** (להלן: "עניין בר"), בפסקה 60 לפסק-דין של כב' השופט נ' סולברג בעניין האישום הרביעי(11.12.16)].

עם זאת, לאחרונה הוצע בפסיקה לבחון מעבר מהמבחן התלת-שלבי למבחן דו-שלבי, המשלב את השלבים השני והשלישי יחדיו [ראו למשל והשוו: ע"פ 6392/13 **מדינת ישראל נ' קריאף**, בפסקאות 1-4 לחוות דעתו של כב' השופט נ' הנדל (21.1.2015); ע"פ 3263/13 **בן שטרית נ' מדינת ישראל**, בפסקאות 70-71 לפסק-דין של כב' השופט צ' זילברטל (19.3.2017) (להלן: "עניין בן שטרית")].

מן הכלל אל הפרט

36. כזכור, הצדדים אינם חולקים על קיומו של היסוד העובדתי של עבירת הרצח, דהיינו שהנאשם גרם למותה של המנוחה, באמצעות סכין שנרכשה בבוקר יום האירוע.

באשר ליסוד הנפשי של "הכוונה תחילה", ההגנה אינה טוענת לקנטור מצידה של המנוחה ולפיכך הדיון להלן יתמקד בשני הרכיבים של "ההחלטה להמית" ושל "ההכנה" וכן בטענת השכרות.

כאמור, **המאשימה** טוענת כי הנאשם גיבש כוונה מיוחדת לרצוח את המנוחה וכי הוא רכש את הסכין ביום האירוע

לצורך מטרה זו.

כזכור, בפועל הנאשם דקר את המנוחה פעמיים בצווארה, כפי שלמעשה הסכים ב"כ הנאשם בסיכומיו, בניגוד לטענה שהועלתה במענה לכתב האישום שלפיה הסכין נשמטה מידו של הנאשם וננעצה פעם אחת בשגגה בצווארה של המנוחה.

עמדת המאשימה היא כי הנאשם דקר את המנוחה שתי דקירות בצווארה בכוונה להמיתה, ללא שהיה במצב של שכרות, אף לא חלקית.

מנגד, ההגנה טוענת כי הנאשם רכש את הסכין כמתנה לחברו אלכס (לרגל מעבר דירה) וכי הנאשם לא התכוון להמית את המנוחה, אלא היה במצב של שכרות חלקית. כזכור, הגם שבסיכומיה חזרה בה ההגנה מהטענה כי הנאשם דקר את המנוחה דקירה אחת בלבד, הודגש כי הנאשם אינו זוכר את הדקירה השניה בשל שכרותו ונטען כי הנאשם פעל מתוך שכרות וכי עומדת לו הגנת שכרות חלקית ביחס לעבירה של רצח, ועל-כן ניתן להרשיעו אך בעבירה של הריגה.

האם החליט הנאשם להמית את המנוחה

37. על פי סדרם ההגיוני של שלושת רכיבי היסוד הנפשי של "הכוונה תחילה" המנויים בסעיף 301(א) לחוק העונשין (הוא הסדר המובא גם בסעיף עצמו), על בית המשפט ליתן, ראשית דבר, את דעתו לשאלה אם הוכח שהנאשם "החליט להמית" (ראו, למשל, עניין **דרור**, בפסקה 5).

ליסוד "ההחלטה להמית" אתייחס אפוא בפירוט להלן.

כאמור, ההכרעה בשאלה זו נבחנת על פי מכלול הנסיבות.

לעניין זה אבחן להלן את גרסת הנאשם ואת הסוגיות הבאות: מערכת היחסים בין הנאשם למנוחה בתקופה שקדמה לאירוע; התנהלות הנאשם לפני האירוע - רכישת הסכין ואחסנתו; מאפייני הדקירות - מספרן ומיקומן; התנהלותו של הנאשם לאחר האירוע; התבטאויותיו ותוכן אמרתו הראשונה סמוך לאחר האירוע. לאחר מכן אתייחס לטענת ההגנה ביחס לשכרותו החלקית של הנאשם.

ניתוח גרסת הנאשם

38. עדות הנאשם לא היתה מהימנה בעיניי; היא אינה מתיישבת עם מכלול הראיות ועם השכל הישר והיא מעוררת תמיהות ממשיות שאין להן הסבר משכנע, כפי שיוטעם להלן.

כמו כן, היו סתירות מהותיות אחדות בין תוכן עדותו של הנאשם לבין תוכן אמרתיו. כך, למשל, בעוד שבחקירתו מסר הנאשם כי הוא ידע שהמנוחה מתראה עם גבר אחר ונהגה להתגרות בו ולספר לו שהיא יוצאת עם גברים אחרים - בעדותו בבית המשפט טען הנאשם כי לא חשד שהמנוחה "בוגדת" בו; ולטענתו, גם כאשר המנוחה חזרה באחד הלילות כשהיא שתויה, פרועה וללא חזייה - הוא לא חשד שהיא בילתה עם גבר אחר.

לנוכח מכלול הנסיבות והראיות בדבר הידרדרות היחסים בין הנאשם למנוחה בתקופה שקדמה לאירוע, כפי שיפורט להלן, יש להעדיף את הדברים שמסר הנאשם בחקירתו, שמהם עולה כי הוא ידע, או שלכל הפחות היה לו

חשד כבד, כי המנוחה "בוגדת" בו עם גבר אחר - על פני הדברים שמסר הנאשם בעניין זה בעדותו.

סתירה מהותית נוספת בין גרסאות הנאשם בחקירתו ובעדותו נוגעת למטרה שלשמה רכש את סכין הקומנדו בבוקר יום האירוע, וגם לכך אתייחס להלן.

היחסים בין המנוחה לנאשם

39. (א) ה"רומן" בין המנוחה ללב: אין מחלוקת כי בתקופה שקדמה לאירוע ניהלה המנוחה "רומן" עם לב, המורה לאנגלית של בנה; אלא שנראה כי הנאשם לא היה מודע לכך, הגם שהוא כאמור חשד שהמנוחה "בוגדת" בו, אם כי לאו דווקא עם לב.

מכל מקום, אין מחלוקת כי המנוחה רצתה להיפרד מהנאשם וכי הביאה זאת לידיעתו, וכן כי בערב שקדם לאירוע ניהלו השניים שיחה קשה בנוכחות חבריהם, בפגישה שבמהלכה הפציר הנאשם במנוחה כי לא תיפרד ממנו. חברו של הנאשם, אלכס, אף חשש כי בעקבות הפרידה ידרדר הנאשם שוב לצריכת סמים ואלכוהול וביקש מהמנוחה שלא תעזוב את הנאשם במהלך התקופה הקרובה.

(ב) מערכת היחסים בין המנוחה לנאשם בתקופה שקדמה לאירוע: ההידרדרות במערכת היחסים של המנוחה והנאשם תוארה בעדויות דלעיל בהרחבה. להלן אביא בקצרה את עיקרי הדברים: הנאשם העיד כי לאחר חזרתה של המנוחה משהות של כחודש ברוסיה, בתחילת ספטמבר 2015, היא השתנתה והפגינה זלזול כלפיו. הוא חש כי הזוגיות עמו אינה חשובה לה ואין ספק כי הבין שבכוונתה להיפרד ממנו. הנאשם תיאר כיצד המנוחה נהגה לצאת מהבית בשעות הערב ולחזור בשעות הקטנות של הלילה, וכשהוא ניסה לשוחח עמה על כך, היא הטיחה בו כי איננה חייבת לתת לו דין וחשבון. מעדותו של הנאשם ניכר כי הוא חש תסכול מתמשך ביחס להתנהלותה של המנוחה ולאופן שבו הגיבה לניסיונותיו לשמור על הזוגיות עמה ועל התא המשפחתי. היום שקדם לאירוע התנהל בדומה לדפוס הנ"ל, כאשר המנוחה יצאה מהבית בערב וחזרה בשעת לילה מאוחרת.

לדברי הנאשם, כבר בבוקר שלפני האירוע הוא שתה יין וחש שראשו "מסובב"; על אף שהמנוחה לא אמרה לו במפורש כי בכוונתה להיפרד ממנו, הוא הבין כי זו כוונתה וחש את כאב הפרידה. שיא התסכול שלו הגיע לאחר הפגישה הקשה עם המנוחה שנערכה בשעות אחר הצהריים, שבה נכחו גם אלכס ולידה. לידה הטיחה בנאשם כי עליו להשלים עם הפרידה. גם אלכס, ששוחח עם המנוחה בארבע עיניים, אמר לו לאחר מכן כי המנוחה החליטה להיפרד וכי לא ניתן לשכנע אותה אחרת. כאמור, המנוחה שוב יצאה בערב, ולדברי הנאשם הוא שתה וויסקי ו-וודקה. המנוחה חזרה לאחר השעה אחת בלילה, התפתח בינה לבין הנאשם ויכוח והמנוחה נשכבה על המזרן בסלון.

התנהלות הנאשם לפני האירוע - רכישת הסכין ואחסנתו

40. כאמור, גרסת הנאשם מעוררת תמיהות ממשיות הנוגעות, בין היתר, למטרה של רכישת הסכין על ידי הנאשם ביום האירוע ולאופן אחסנתו בבית.

הנאשם מסר בחקירתו במשטרה כי רכש את הסכין במטרה לאיים בהתאבדות וכי למוכר סיפר שמדובר במתנה לחבר רק על מנת שיסכים למכור לו את הסכין: **"באתי מסטול שם ויכול להיות אני המצאתי לו כל מיני סיפורים שטויות"**.

לעומת זאת, בעדותו בבית המשפט טען הנאשם כי רכש את הסכין כמתנה לאלכס; וכשנשאל על-אודות הגרסה שמסר בחקירתו במשטרה, הוא טען כי אינו זוכר כלום וכי "הייתי מוכן להגיד הכול שיעזבו אותי בשקט שם" (עמ' 265).

גרסת הנאשם בעדותו מעוררת תהיות ממשיות שאין להן הסבר המניח את הדעת: מדוע מסר הנאשם גרסה שונה בחקירתו ומדוע שינה הנאשם גרסתו בעדות לעומת הגרסה שמסר בחקירה; ומדוע הוציא הנאשם את הסכין מהשקית ואף מהנדן והניחה חשופה במגירה במטבח? הנאשם אמנם ניסה לטעון כי החביא אותה מילדיו, אך הוא אישר כי המגירה אינה גבוהה דיה וכי בנו בן ה-10 מסוגל להגיע אליה בקלות. אם כך, עולה השאלה מדוע בחר הנאשם במגירה להסתרת הסכין ולא במקום מחבוא גבוה יותר ומרוחק יותר מן העין כמו ארון בגדים. בנוסף, מדוע כשהנאשם החליט לטענתו לאיים בהתאבדות (כהחלטה ספונטנית, לדבריו) הוא לא השתמש בסכין מטבח או בסכין אחרת, אלא דווקא בסכין קומנדו שנרכשה באותו בוקר, לטענתו כמתנה לחבר?

התמיהות דלעיל אינן מאפשרות ליתן אמון בעדות הנאשם כי הוא רכש את הסכין כמתנה לאלכס, במיוחד באשר מדובר בגרסה כבושה ובשים לב לכך שבחקירתו במשטרה הוא מסר גרסה שונה וטען כי רכש את הסכין במטרה לאיים בהתאבדות לאחר שהמנוחה ביקשה להיפרד ממנו.

כידוע, על מנת שבית המשפט יקבל **גרסה כבושה** של עד ובמיוחד של נאשם, עליו לספק הסבר משכנע מדוע כבש את עדותו בשלבים הקודמים של ההליך המשפטי ומדוע החליט למסור את גרסתו הכבושה בשלב שבו עשה כן [ראו והשוו, למשל: ע"פ 5373/12 **אבורמד נ' מדינת ישראל**, בפסקה ב. לחוות דעתו של כב' המשנה לנשיאה א' רובינשטיין (15.4.2015); ע"פ 7952/15 **מדינת ישראל נ' שץ**, בפסקאות 28-29 לפסק-דינו של כב' השופט נ' סולברג (15.2.2016); עניין **בר**, בפסקה 47 לפסק-דינו של כב' השופט ע' פוגלמן ביחס לאישום הראשון].

במקרה דנן, אין לנאשם הסבר משכנע מדוע לא טען כבר בחקירתו במשטרה כי הסכין נרכשה כמתנה עבור חברו אלכס, אלא טען שהיא נרכשה במטרה לאיים בהתאבדותו.

למעשה, גם הגרסה שמסר הנאשם בחקירתו במשטרה, שממנה כאמור חזר בעדותו בבית המשפט, אינה סבירה, שכן תמוה הדבר מדוע הנאשם נסע לקניון עזריאלי בת"א ורכש סכין קומנדו גדולה ומיוחדת, במאות שקלים, אך על מנת לאיים בהתאבדות ולא הסתפק בסכין מטבח רגילה או בסכין פשוטה אחרת. ההסבר שנתן הנאשם בחקירתו, שלפיו בביתו רק סכינים המיועדים למריחה, אינו משכנע שכן גם אם אכן בביתו רק סכיני מטבח שאינם חדים, כדי לאיים בהתאבדות יכול היה הנאשם לרכוש סכין מטבח פשוטה מכל חנות בבת-ים הקרובה לביתו.

לסיכום נקודה זו, יש לקבל את עמדת המאשימה כי הנאשם רכש את סכין הקומנדו על מנת לדקור את המנוחה.

מספר הדקירות שנדקרה המנוחה

41. כזכור, בצווארה של המנוחה נמצאו 4 פצעי דקירה, משתי דקירות נפרדות: 2 פצעי כניסה ו-2 פצעי יציאה.

כזכור, ההגנה אמנם חזרה בה בסיכומיה מהטענה שהנאשם דקר את המנוחה דקירה אחת ולא שתיים, אך עמדה על כך שהנאשם אינו זוכר שהמנוחה נדקרה דקירה שניה.

העדות המרכזית בעניין זה היא עדותו המהימנה והמשכנעת של העד האובייקטיבי ד"ר נחמן, שבדק וניתח את גופתה של המנוחה ושבעקבות כך ערך את חוות הדעת הפתולוגית **ת/39**.

בעדותו התייחס ד"ר נחמן לגרסת הנאשם כי מעד וכי כתוצאה מכך ננעצה הסכין בצוואר המנוחה דקירה אחת בלבד. העד הסביר כי טענה זו של הנאשם אינה מתיישבת עם הממצאים; הוא הדגיש כי הסכין ננעצה בגופה של המנוחה פעמיים ולא פעם אחת: הדקירה האחת מתחילה בפצע כניסה אופקי בצד השמאלי-קדמי של הצוואר, ממשיכה בתעלה שאורכה 8 ס"מ ומסתיימת בפצע יציאה כמעט אופקי בצד ימין מעל עצם הבריח. הדקירה השנייה מתחילה בפצע כניסה אופקי בצד השמאלי-אחורי של הצוואר, ממשיכה בתעלה שאורכה 10 ס"מ ומסתיימת בפצע יציאה אנכי בצד ימין מעל בית החזה.

העד הוסיף והסביר כי הימצאותן של שתי תעלות נפרדות (שבהן גם נמצא דימום) מצביעה על כך שהמנוחה נדקרה שתי דקירות נפרדות.

ד"ר נחמן ציין גם שאילו גרסת הנאשם הייתה נכונה אזי הוא היה מצפה כי החדרת הסכין לגופה של המנוחה הייתה מותירה סימני דקירה גם על המזרן שעליו היא שכבה - כתוצאה מעוצמת הנפילה.

ד"ר נחמן הטעים כי במקרה דנן אופן הוצאת הסכין מהגופה על ידי מז"פ אינו משליך על המסקנה שאלה הגיע; בעיקר משום שאין בהוצאת הסכין - אף באופן לא מבוקר ושלא על ידי רופא משפטי - כדי לגרום להיווצרותן של שתי תעלות.

כמו כן, ד"ר נחמן ציין כי הוא מתקשה להאמין שהפיכת הגופה על ידי השוטרים בזירה גרמה לפצעים נוספים.

כאן המקום להוסיף כי ד"ר נחמן ביצע את הבדיקה והנתיחה בגופת המנוחה בנוכחותה של ד"ר דבורה קטניק, מטעם הסניגוריה הציבורית, וכי לא הוגשה מטעם ההגנה חוות דעת פתולוגית נגדית.

ברי כי אילו היה ממש בטענת הנאשם כי דקר את המנוחה דקירה אחת בלבד, היה מקום לצפות כי הטענה תיתמך בחוות דעת פתולוגית נגדית, של ד"ר קטניק או של מומחה אחר מטעם ההגנה [ראו והשוו ע"פ 8277/14 פלוני נ' מדינת ישראל, בפסקאות 80, 143 ו-261 לפסק-דינה של כב' השופטת ד' ברק-ארז (23.2.2016)].

המסקנה המתחייבת מהראיות, ואף מעמדת ההגנה בסיכומיה, הנה, אפוא, כי הנאשם דקר את המנוחה **פעמיים**, באמצעות הסכין; ושלאחר הדקירה הראשונה הוא הוציא את הסכין מהצוואר ודקר אותה פעם נוספת.

מיקום הדקירות

42. כאמור, חזקה על מי שדוקר אדם באיבר חיוני ורגיש, שהיה מודע בעת ביצוע מעשיו לתוצאותיהם הקטלניות.

במקרה דנן, כאמור המנוחה נדקרה פעמיים **בצווארה**, באופן המקים חזקה כי הנאשם התכוון לגרום לתוצאה הקטלנית. חזקה זו לא נסתרה על ידי הנאשם ולא הועלה על ידי ההגנה כל ספק סביר בעניין זה.

התבטאויות הנאשם, אמרותיו והתנהלותו לאחר האירוע

43. כאמור לעיל, החלטת נאשם להמית אדם אחר נלמדת, לעתים קרובות, מראיות נסיבתיות הכוללות את התנהגות הנאשם ואת התבטאויותיו.

להלן אבחן אפוא את התנהלות הנאשם לאחר האירוע ואת תוכן דבריו למוקד 100 ולשוטרים שעצרוהו וכן את

תוכן התבטאויותיו ואמרותיו, בעיקר אמרתו הראשונה שניתנה סמוך למדי לאחר האירוע.

התנהלות הנאשם לאחר האירוע - התנהגות מפלילה

44. גם התנהלות הנאשם לאחר האירוע אינה מתיישבת עם גרסתו שמדובר היה כביכול בתאונה.

כזכור, הנאשם מסר בחקירתו כי לאחר שמעד והסכין ננעצה בגופה של המנוחה הוא התמהמה פרק זמן ממושך לפני שהתקשר למוקד 100 של המשטרה. לשאלה מדוע לאחר שמעד ודקר בשגגה את המנוחה הוא לא התקשר מיד למד"א או למשטרה בניסיון להצילה, השיב הנאשם פעם אחת שהוא חש ריקנות והתיישב לשתות אלכוהול ופעם אחרת כי "לא יודע מהפחד" (ת/16ב עמ' 26 שורות 28-31). במקום אחר הסביר הנאשם כי התקשר למשטרה רק לאחר שבנו בן ה-10 התעורר והוא חשש שיראה את גופת אמו מוטלת בסלון.

בנוסף לכך, רס"ר אריק שבו, שהגיע ראשון לזירת האירוע, תיאר בעדותו כיצד מצא את הנאשם בדירה כשהוא יושב ואוכל בנחת ובשלמות נפש. ברי כי אילו הסכין אמנם נשמטה בטעות מידו של הנאשם כתוצאה מתאונה, היה מקום לצפות כי ימצא בסערת רגשות על שהמית, בשגגה, את רעייתו.

התנהגות זו של הנאשם גובלת בהתנהגות מפלילה, המחזקת את המסקנה כי המית את המנוחה בכוונה תחילה.

זאת, שכן **כפי שנקבע בפסיקה**, התנהגות מפלילה היא התנהגות שאינה מתיישבת עם התנהלותו של אדם שהוא חף מפשע, או שיש בה ביטוי של תחושת אשם, והתנהגות מפלילה של נאשם יכולה להוות ראיה נסיבתית עצמאית ומשמעותית לחובתו [ראו למשל והשוו: ע"פ 571/86 **אדרי נ' מדינת ישראל**, פ"ד מג(4) 329, 337 (1989); ע"פ 1275/95 **נסים נ' מדינת ישראל**, פ"ד נא(5) 359, 373-374 (1997); ע"פ 2109/92 **בן צדוק נ' מדינת ישראל**], בפסקה 12 לפסק-דינו של כב' השופט ד' לוי (7.3.1995); ע"פ 4510/07 **סראבוניאן נ' מדינת ישראל**, בפסקה 5 לפסק-דינו של כב' השופט א' א' לוי (17.1.2008); ע"פ 1119/11 **אבו סרחאן נ' מדינת ישראל**, בפסקה 68 לפסק-דינו של כב' השופט א' שהם (5.5.2015); עניין **בן שטרית**, בפסקה 86 לפסק-דינו של כב' השופט צ' זילברטל].

התבטאויות מפלילות של הנאשם סמוך לאחר האירוע

45. כזכור, בשיחה עם מוקד 100, שאותה יזם הנאשם, הוא דיווח: "אני הרגתי את אשתי" (ת/2 עמ' 1 שורה 6). לשוטרים שהגיעו לזירה אמר הנאשם כי רצח, או הרג, את אשתו וכי עשה זאת באמצעות סכין שעדיין נעוצה בגופה. בת/40 נרשם כי הנאשם אמר לשוטרים שעצרו אותו כי "אני רצחתי אותה עם סכין, לא משנה למה, אני אגיד בחקירה". התבטאות זו - לא רק שהיא מעוררת תמיהה, מדוע הנאשם לא הבהיר מיד לשוטרים כי מעד ונפל על המנוחה וכי מדובר בתאונה; כי אם, למעשה, השימוש של הנאשם בביטוי "לא משנה למה" מבהיר כי היתה סיבה לכך "שרצח אותה", כלשונו, ושאינן מדובר בתאונה. מדובר בהתבטאות הגובלת בהתבטאות מפלילה, המצטרפת להתבטאות מפלילה נוספת שעליה אעמוד להלן.

אמרות הנאשם בחקירה

46. הנאשם הביע לראשונה צער על מותה של המנוחה רק בחקירתו השניה במשטרה, ביום 21.9.15, ימים אחדים לאחר האירוע (ת/21ב עמ' 16 שורות 18-21).

47. חשוב מכך, בחקירתו הראשונה במשטרה, ביום 17.9.15 בשעה 05.42 (ת/16ב), דהיינו שעות אחדות

לאחר הריגת המנוחה, נשאל הנאשם על ידי החוקר "אז למה עשית את זה?", ועל כך השיב הנאשם: "לא יודע זה הכל זה... אתה יודע מה זה... **זה פיצוץ פשוט של כל ההצטרבות של הדברים**, אתה יודע זה **כל הביוב מה שיצא החוצה**, זה כבר אתה יודע זה האספנות של שנים כבר... של שנים מה שבפנים כבר אתה יודע **שכבר נמאס**".

למעשה, מדובר בהתבטאות מפלילה מצד הנאשם, שיש בה "ראשית הודאה" שהריגת המנוחה הייתה מכוונת ושהיא נבעה מהתנהלותה בתקופה שקדמה לאירוע.

הלכה פסוקה היא, כי **התבטאות מפלילה** של נאשם, שיש בה ביטוי לתחושת אשם או להכרת אשמה, מהווה **ראשית הודאה**, ובתור שכזו **בכוחה להצטרב לראיות המפלילות הקיימות**, או להצטרב לראיה בסיסית קיימת הטעונה תוספת ראייתית ולשמש לה חיזוק, "דבר-מה" או אף סיוע [ראו והשוו: ע"פ 253/85 **מדינת ישראל נ' אוחיון**, בפסקה 11 (31.12.1985); ע"פ 638/87 **רדעי נ' מדינת ישראל**, פ"ד מג(3) 297, 307-308 (1989); ע"פ 571/86 **אדרי נ' מדינת ישראל**, פ"ד מג(4) 329, 337 (1989); ע"פ 1119/11 **אבו סרחאן נ' מדינת ישראל**, בפסקאות 67 ו-70 לחוות דעתו של כב' השופט א' שהם (5.5.2015); ע"פ 4209/14 **קרן נ' מדינת ישראל** (15.11.2015), בפסקה 47; ע"פ 8444/15 **אלקסלסי נ' מדינת ישראל** (27.10.2016), בפסקה 16].

48. זאת ועוד, מההתבטאות המפלילה הנזכרת לעיל וממכלול הראיות עולה כי **לנאשם היה מניע לרצוח את המנוחה**, לאחר שהיא עמדה על רצונה להיפרד ממנו ולאחר שכאמור חשד בה שהיא בוגדת בו.

כידוע, על אף שאין קיימת חובה להוכיח קיומו של מניע של נאשם לביצוע עבירה, **יש בהוכחתו של מניע כאמור כדי לשמש ראיה נסיבתית לחובתו ולחזק את משקלן של יתר הראיות המפלילות** [ראו למשל והשוו: ע"פ 1769/14 **סועאד נ' מדינת ישראל**, בפסקה 34 לפסק-דינו של כב' השופט י' דנציגר (27.1.2016); ע"פ 7253/14 **פיקלשטיין נ' מדינת ישראל**, בפסקה 51 לחוות דעתו של כב' השופט י' עמית (16.11.2015); ע"פ 1612/10 **קורצקי נ' מדינת ישראל**, בפסקה 19 לפסק-דינו של כב' השופט נ' סולברג (18.2.2013)].

יצוין כאן כי לא התעלמתי מכך שגרסת הנאשם שלפיה הוא התכוון רק לאיים, באמצעות הסכין, שיחתוך את ורידיו שלו, ולא התכוון לפגוע במנוחה באמצעות הסכין - נתמכת לכאורה הן בתוכן המסרון ששלחה המנוחה ללב (ת/26) והן בעדותה של לידה: "ש: תראי, בעדות הזאת, באותה עדות ב-24.09, את אומרת 'היא תמיד פחדה שאלכס יעשה רע לעצמו'. ת: כן... כן, לעצמו. עו"ד קבלר: כן. את גם אומרת, שורה 25, 'היא לא פחדה שהוא יעשה לה משהו'. העדה, גב' טובקין: כן" (עמ' 94 שורות 14-24).

אולם, בפועל, ממכלול הראיות עולה כי הנאשם דקר את המנוחה כדי להמיתה, ואין בחשש שהביעה המנוחה בפני לב ובפני לידה - שהנאשם יפגע בעצמו אם תעזוב אותו - כדי להעלות ספק סביר ביחס לכוונת הנאשם להמיתה, וזאת לנוכח משקלן המצטרב הכולל של הראיות האחרות, כפי שצוינו לעיל וכפי שיוטעם להלן.

49. **לסיכום רכיב ההחלטה להמית**, העובדה שהנאשם דקר את המנוחה בצווארה שתי דקירות, באמצעות סכין הקומנדו שרכש בבוקר יום האירוע, תוכן חוות דעתו ועדותו של ד"ר נחמן והתמונה המצטיירת מהתנהגותו של הנאשם לאחר האירוע ומהתבטאויותיו המפלילות - מבססים את המסקנה כי מותה של המנוחה לא אירע בשגגה, כי אם נגרם בכוונה תחילה. זאת, שכן ברי כי אדם שהמית את אשתו בשגגה באופן טרגי, כפי שהנאשם טען, היה מנסה להציל את חייה ולא עומד מנגד בעת שהיא גוססת לנגד עיניו; היה מתקשר סמוך לאחר התאונה למד"א או לכוחות ההצלה, על מנת להזעיק סיוע רפואי; היה שרוי בסערת רגשות על כך שהמית את רעייתו בשגגה ולא יושב ואוכל בקור רוח; והיה אומר לשוטרים שהגיעו לזירה כי מעד עם הסכין ולא כי רצח "לא משנה למה, אני אגיד עמוד 28

בחקירה"; היה מביע מיד צער על מותה של המנוחה ולא היה מוסר בחקירתו שהאירוע היה עקב "פיצוץ פשוט של כל ההצטברות של הדברים".

למעשה, דברים אלה של כב' השופט ס' ג'ובראן יפים גם למקרה דנן:

"כלל הראיות מובילות למסקנה בדבר התקיימותה של הכוונה הנדרשת בנסיבות המקרה. כך, הכלי אשר שימש לביצוע המעשה - הסכין - הוא קטלני, ואופן הביצוע של המעשה - דקירת המנוח - תוצאתו הטבעית היא התוצאה הקטלנית של מוות. כך גם טיב הפגיעה שנגרמה לקורבן, מיקום הפגיעות ומספרן מעידים על ההחלטה להמית. המערער לא הסתפק בדקירה יחידה, אלא המשיך ודקר את המנוח פעם נוספת באזור בית החזה. לאחר המעשה, הוא אף לא התעניין בשלומו של המנוח, לא הושיט לו כל עזרה ולא הזעיק עזרה רפואית, אלא נמלט מהמקום. כל אלו מעידים, לטעמי, כי גמלה בלבו של המערער החלטה להמית את המנוח, לכל המאוחר עת החל לעשות שימוש בסכין" (עניין גייבדנוב, בפסקה 33 לפסק-דין של כב' השופט ג'ובראן).

רכיב ההכנה

50. כפי שצוין לעיל, יש לקבל את עמדת המאשימה כי הנאשם רכש את הסכין על מנת לדקור את המנוחה.
51. עם זאת, גם אם הנאשם רכש את הסכין למטרה אחרת - די בהוצאת הסכין מהמגירה ובהנפתה לעבר המנוחה כדי לענות על הדרישה של רכיב "ההכנה" לעניין הוכחת היסוד הנפשי בעבירת הרצח. שהרי, כפי שנקבע בפסיקה, "די בעצם אחיזת הסכין והפנייתו כלפי הקורבן במטרה לנעוץ אותה בגופו, כדי לקיים את יסוד ההכנה" (עניין חלילי, בפסקה 31).
- על כן, אף אם הנאשם רכש את הסכין למטרה תמימה והניחה במגירה, הוצאת הסכין מהמגירה, ההליכה עם הסכין מהמטבח למזרן שעליו שכבה המנוחה והנפת הסכין כלפי המנוחה - מגבשים את רכיב ההכנה.

יסוד הכוונה תחילה - סיכום ביניים

52. העולה מכל המקובץ לעיל הוא שהנאשם החליט להמית את המנוחה בדם קר, ללא קנטור או התגרות מצדה בתכופ לפני דקירתה ולאחר שהכין עצמו להמיתה; ולשם כך הוא דקר אותה בצווארה, שתי דקירות, זו אחר זו, באמצעות סכין הקומנדו שרכש בבוקר יום האירוע.
- ניתן אף לומר כי לנוכח התשתית הראייתית הכוללת דלעיל עבר לכתפי הנאשם הנטל הטקטי להפרכת המסקנה המפלילה אותו בהמתת המנוחה בכוונה תחילה - נטל בו לא עמד הנאשם.** הנאשם לא הרים את הנטל הטקטי המוטל עליו בנסיבות כוללות אלו ולא סיפק כל הסבר חלופי, סביר ומהימן לראיות המפלילות נגדו - הסבר אשר עשוי היה להטיל ספק סביר בהנחה המפלילה העומדת לחובתו [ראו למשל והשוו: ע"פ 8704/09 באשה נ' מדינת ישראל, בפסקה 12 לחוות דעתו של כב' השופט י' עמית (11.11.2012); ע"פ 5459/09 שוורץ נ' מדינת ישראל (20.7.2015); יעקב קדמי על הראיות (חלק רביעי, תש"ע-2009), בעמ' 1715-1717 וההפניות שם].

בהעדר הסבר מהימן וסביר מצד הנאשם ובהעדר כל אפשרות סבירה אחרת העולה מן הראיות, הרי שממכלול הראיות בהצטברותן - עולה שהנאשם דקר את המנוחה בכוונה תחילה.

נותר אפוא אך לבחון האם יש בכוחה של טענת השכרות (החלקית) שהעלתה ההגנה בסיכומיה, כדי לפטור את הנאשם מאחריותו לעבירה של רצח המנוחה.

טענת השכרות

53. כאמור, בסיכומיו העלה ב"כ הנאשם את הטענה כי קמה לנאשם הגנת השכרות החלקית הקבועה בסעיף 34ט(ה) בחוק העונשין בשילוב עם ס"ק (ב), בשל היותו שיכור בשעה שדקר את המנוחה שתי דקירות בצווארה, ומשכך לא ניתן להרשיעו בעבירה של רצח, הדורשת יסוד נפשי של כוונה, כי אם רק בעבירה של הריגה.

בכך כאמור שינה ב"כ הנאשם את קו ההגנה שנטען במענה לכתב האישום, שלפיו הנאשם מעד ונפל על המנוחה ותוך מעידתו נדקרה המנוחה דקירה אחת בצווארה.

עולה, אפוא, השאלה המקדמית האם יש מקום להיזקק לטענה של שכרות שהעלה ב"כ הנאשם בסיכומיו, תוך שינוי קו ההגנה לעומת הקו שנטען במענה לכתב האישום [לגישות השונות לעניין שינוי קו הגנה או העלאת קו הגנה חלופי, ראו והשוו: ע"פ 3372/11 קצב נ' מדינת ישראל (10.11.2011), בפסקאות 146, 163-183 ובמיוחד בפסקאות 172-174 לפסק-דין של כב' השופט מ' נאור; ע"פ 8704/09 באשה נ' מדינת ישראל (11.11.2012), בפסקה 33 לחוות דעתו של כב' השופט נ' הנדל, בפסקה 11 לחוות דעתו של כב' השופט י' עמית ובפסקה 3 לחוות דעתו של כב' השופט ס' גובראן; ע"פ 7142/12 סרנגה נ' מדינת ישראל (14.1.2014), בפסקה 29 לחוות דעתו של כב' השופט ע' פוגלמן ובפסקה 2 לחוות דעתו של כב' השופט י' דנציגר; ע"פ 8739/15 מחאמיד נ' מדינת ישראל (9.6.2015), בפסקה 14 לפסק-דין של כב' השופט מ' מזוז (להלן: "עניין מחאמיד").]

אלא שבנסיבות המקרה דנן יש מקום לבחון לגופה את טענת ההגנה בדבר שכרות חלקית, אף שההגנה שינתה את קו ההגנה בסיכומיה לעומת המענה לכתב האישום. זאת, מכיוון שהנאשם כאמור מסר מספר פעמים, כבר בחקירתו הראשונה (ת/16) ובחקירתו השניה (ת/21) וכן גם בעדותו בפנינו, שבזמן האירוע היה "מסטול", כלשונו.

54. סעיף 34ט לחוק העונשין שכותרתו "שכרות" קובע כדלקמן:

34ט. (א) לא יישא אדם באחריות פלילית למעשה שעשה במצב של שכרות

שנגרמה שלא בהתנהגותו הנשלטת או שלא מדעתו.

(ב) עשה אדם מעשה במצב של שכרות והוא גרם למצב זה בהתנהגותו

הנשלטת ומדעת, רואים אותו כמי שעשה את המעשה במחשבה פלילית, אם

העבירה היא של התנהגות, או באדישות אם העבירה מותנית גם בתוצאה.

(ג) גרם אדם למצב השכרות כדי לעבור בו את העבירה, רואים אותו כמי שעבר

אותה במחשבה פלילית אם היא עבירה של התנהגות, או בכוונה אם היא מותנית גם

בתוצאה.

(ד) בסעיף זה, "מצב של שכרות" - מצב שבו נמצא אדם בהשפעת חומר

אלכוהולי, סם מסוכן או גורם מסמם אחר, ועקב כך הוא היה חסר יכולת של

ממש, בשעת המעשה, להבין את אשר עשה או את הפסול שבמעשהו, או

להימנע מעשיית המעשה.

(ה) סעיפים קטנים (א), (ב) ו-(ג) חלים גם על מי שלא היה חסר יכולת כאמור בסעיף קטן (ד), אך עקב שכרות חלקית לא היה מודע, בשעת מעשה, לפרט מפרטי העבירה.

(ההדגשות הוספו)

55. למעשה, סעיף 34ט לחוק העונשין מתייחס למספר חלופות: ראשית, להגנת שכרות שלא מדעת, בגין שכרות שנגרמה שלא בהתנהגותו הנשלטת של אדם או שלא מדעתו, כאמור בס"ק (א) - אשר אינה רלוונטית לעניינו; שנית, למצב שבו אדם גרם למצב השכרות כדי לעבור בו את העבירה, כאמור בס"ק (ג) - שאף הוא אינו רלוונטי לעניינו; שלישית, למי שהיה "במצב של שכרות" ולשכרות מלאה מדעת, ביחס לעבירה הדורשת כוונה או רמה גבוהה של מחשבה פלילית, כאמור בס"ק (ב) ו-(ד); ורביעית, לטענה של "שכרות חלקית" מדעת, ביחס לעבירה הדורשת כוונה או רמה גבוהה של מחשבה פלילית, כאמור בס"ק (ב) ו-(ה) - שאותה מעלה ב"כ הנאשם בעניינו.

על פי ההגדרה של "מצב של שכרות" שבסעיף 34ט(ד) לחוק העונשין, אין די בכך שנאשם נמצא בהשפעת חומר אלוהולי; ועל פי הפסיקה, אין די בהיחלשות המעצורים עקב השפעת החומר האלוהולי. למעשה, כדי שייקבע שנאשם היה במצב של שכרות מלאה, צריך שיתקיימו שני תנאים נוספים ומצטברים, מלבד היות הנאשם נמצא בהשפעת חומר אלוהולי, והם כי "היה חסר יכולת של ממש, בשעת המעשה, להבין את אשר עשה או את הפסול שבמעשהו, או להימנע מעשיית המעשה", וזאת "עקב" מצב שכרותו, דהיינו נדרש גם קשר סיבתי בין צריכת החומר המשכר לבין חוסר היכולת של ממש להבין את מעשהו או את הפסול שבו או להימנע מעשייתו [ראו למשל והשוו: ע"פ 2788/96 אבליים נ' מדינת ישראל, פ"ד נב(3) 183 (1998); ע"פ 2454/02 טיקמן נ' מדינת ישראל (12.12.2005), בפסקה 12 ואילך; עניין סטקלר, בפסקה 49 ואילך; עניין רומנצקו, בפסקה 11; עניין אשתי; ע"פ 5266/05 זלנצקי נ' מדינת ישראל (22.2.2007), בפסקאות 36-47; ע"פ 8107/09 דענא נ' מדינת ישראל (27.6.2011), בפסקה (ז); ע"פ 5417/07 בונר נ' מדינת ישראל (30.5.2013), בפסקה 23 לפסק-דינו של כב' השופט י' עמית; עניין ספרונוב; עניין מחאמיד, בפסקה 16 לפסק-דינו של כב' השופט מ' מזוז; ע"פ 1153/15 קסאי נ' מדינת ישראל (6.10.2016)].

56. בפועל, כאמור, ההגנה אינה טוענת לשכרות מלאה לפי ס"ק (ד), אלא לשכרות חלקית על פי ס"ק (ה) לסעיף 34ט לחוק העונשין.

על-פי סעיף 34ט(ה) לחוק העונשין, המתייחס ל"שכרות חלקית", טענת השכרות כאמור בס"ק (ב) חלה "גם על מי שלא היה חסר יכולת כאמור בסעיף קטן (ד), אך עקב שכרות חלקית לא היה מודע, בשעת מעשה, לפרט מפרטי העבירה".

בע"פ 7164/10 ג'אן נ' מדינת ישראל (1.12.2011) (להלן: "עניין ג'אן" הובהר, בפסקה 15 לפסק-דינו של כב' השופט י' עמית, כי:

"...בעוד שבמצב הדברים הרגיל, נאשם שאינו מודע לפרט מפרטי העבירה, לא יורשע בעבירה הדורשת מחשבה פלילית, הרי שבמצב של שכרות חלקית שנגרמה עקב התנהגות חופשית במקור, נייחס לעושה מודעות לצורך הטלת אחריות פלילית, כך שגם כאן, הסייג של שכרות חלקית מרחיב למעשה את

האחריות הפלילית.

במצב של שכרות חלקית יש לעושה יכולת שכלית ורצונית להבין את מעשהו ולהימנע מהתנהגותו, אך בשל השכרות הוא לא היה מודע בעת ביצוע העבירה לפחות לאחד האלמנטים העובדתיים הנדרשים להתהוות העבירה. לדוגמה: אי הסכמה של הנאנסת לבעילה בעבירת האונס, או העובדה שמדובר באדם ולא בדחליל בעבירת הריגה וכיו"ב" (ההדגשה היא במקור).

בהמשך אותה פסקה (פסקה 15) הוסיף כב' השופט עמית והפנה לדברים שכתבה כב' השופטת ע' ארבל בעניין **סטקלר**, בפסקה 52 לפסק-דינה, בעניין ההבחנה בין השכרות החלקית לבין השכרות המלאה:

"שונה הדין לעניין שכרות חלקית כהוראת סעיף 34ט(ה). זו עוסקת במקרה בו מבצע העבירה היה תחת השפעת חומר משכר (או גורם מסמם), חומר זה לא השפיע עליו ברמה כזו ששללה את יכולתו להבין את אשר עשה או את הפסול במעשהו או להימנע מעשיית המעשה, האדם לא היה 'שיכור כלוט'; אולם, החומר המשכר השפיע באופן חלקי על 'כוח האדם להבין את טיב מעשיו ומשמעותם, מבחינת עלילותם להצמיח עבירה פלילית' (ש"ז פלר יסודות בדיני עונשין (כרך ב', תשמ"ז) 587 ... ההשפעה, כך לשון החוק, היא כזו השוללת את מודעותו של המבצע בשעת המעשה לפרט מפרטי העבירה. גם כאן עולים מלשון הסעיף שלושה תנאים מצטברים לתחולת ההגנה: היותו של הנאשם נתון תחת השפעת חומר משכר בעת ביצוע העבירה (או תחת השפעתו של גורם מסמם כלשהו); אי-מודעותו של הנאשם לפרט מפרטי העבירה בשעת המעשה; וכן קשר סיבתי בין החומר המשכר לבין אי המודעות..."

בדומה לכך ציין כב' השופט נ' הנדל בע"פ 900/07 פלוני נ' מדינת ישראל, בפסקה 6 לפסק-דינו (5.8.2010), כי:

"המשותף לסייג השכרות ולסייג השכרות החלקית הוא כי מדובר במבחן משולש: (א) בזמן העבירה היה הנאשם תחת השפעת חומר משכר; (ב) חסר ביסוד הנפשי; (ג) קשר בין החומר המשכר לבין החסר ביסוד הנפשי. ההבדל ביניהם הוא ששכרות חלקית מתמקדת בשכרות בדרגה פחותה, שמתבטאת בחוסר מודעות הנוגע ולו לפרט מפרטי העבירה. זאת, בעוד הסייג של שכרות מתייחס לקשר סיבתי בין מצב השכרות לבין חוסר יכולת של ממש בשעת המעשה של מבצע מעשה העבירה להבין את מעשיו, הפסול בהם, או להימנע מעשייתם."

בעניין **סטקלר** פירטה כב' השופטת ע' ארבל, בפסקה 63 לפסק-דינה, רשימה לא ממצה של שיקולים שאותם יש לבדוק בבוא בית המשפט להכריע האם נשללה הכוונה של העושה בשל השפעת האלכוהול: עדויות של עדי ראיה שראו את הנאשם בסמוך למעשה שביצע, ביניהם השוטרים שעצרוהו ושחקרו אותו; עדות מומחים באשר למצב השכרות בו היה נתון העושה; פעולות שביצע הנאשם לקראת וכהכנה לביצוע המעשה שביצע; עד כמה מסתברת התוצאה שהתרחשה מהמעשה שביצע הנאשם; הצהרות של הנאשם, בעת ביצוע המעשה או בסמוך לו, המעידות על כוונתו; ומידת זכרונו של הנאשם את פרטי ביצוע העבירה לאחר מעשה.

אשר לרף ההוכחה של טענת שכרות, לרבות "שכרות חלקית", הטעים כב' השופט עמית בעניין ג'אן, בפסקה 17, כי מדובר ברף גבוה מאד:

"...גם לטענה של שכרות חלקית, יש להניח תשתית ראייתית, והרף להוכחתה אף הוא רף גבוה מאוד (כך, לדוגמה, בעניין רומנצקו נדחתה טענה לשכרות חלקית למרות היות הנאשם 'שתוי לחלוטין ואחוז סחרחרת')..."

57. מכאן לנסיבות המקרה דנן.

בנסיבות המקרה שלפנינו יש לדחות את טענת ההגנה האמורה, מהנימוקים שיובהרו להלן.

מדובר בטענה המתבססת על גרסה עובדתית של הנאשם שאינה מהימנה, אשר אף עומדת בסתירה לראיות בעלות משקל נכבד שהובאו בפנינו, כפי שיוטעם להלן.

אין חולק כי הנאשם עבר לפני מספר שנים גמילה מסמים ואלכוהול. כמו כן, בפועל נמצא בכיור שבחדר האמבטיה בדירה בקבוק וויסקי פתוח (ת/66 עמ' 2); ועל פי עדותו של רס"ר שקורי, בעת שהגיע לדירה סמוך לאחר הדיווח למוקד 100 נדף מהנאשם ריח של אלכוהול.

אמנם, הנאשם מסר בחקירתו במשטרה כי במהלך יום האירוע הוא שתה אלכוהול לסירוגין ושבזמן האירוע היה שתוי. הנאשם הוסיף כי במהלך שעות הבוקר הוא שתה שני בקבוקי יין והראש שלו היה "מסובב" מהיין; וכאשר הוציא את הילדים מהגן בערך בשעה 17:00, הוא הפסיק לשתות. בערב לאחר הפגישה הוא שתה וודקה ו-וויסקי. כמו כן, בעדותו מסר הנאשם כי ביום האירוע הוא שתה משקאות משכרים, וזאת על מנת לברוח מ"כאב הפרדה".

אולם, מנגד, הראיות העיקריות שהובאו לפנינו אינן תומכות בטענת הנאשם להיותו תחת השפעת משקאות משכרים במהלך האירוע, כי אם להיפך, כפי שיפורט להלן:

(א) העדים שפגשו את הנאשם ביום האירוע - המוכר (בחנות "ג'נטלמן"), לידה ואלכס - לא הבחינו בכך שהנאשם היה שתוי. כזכור, המוכר פגש את הנאשם בשעות הבוקר ואילו לידה ואלכס פגשו את הנאשם בשעות הערב המוקדמות ואף אחד מהם אינו זוכר כי הריח אלכוהול או שראה אלכוהול בקרבת הנאשם.

כאמור, לטענת הנאשם, במהלך יום האירוע הוא שתה יין ורק לאחר הפגישה הוא החל לשתות וודקה ו-וויסקי; ומכיוון שליווה את ריח - הם לא הבחינו בשכרותו.

אין לקבל טענה זו בעיקר משום שלידה ואלכס שהו במחיצת הנאשם זמן ממושך, ואילו אכן היה שיכור מיין, הם היו שמים לב לכך. הדברים נכונים במיוחד לגבי אלכס, שהכיר את הנאשם במסגרת תהליך הגמילה שעברו יחד, ומכאן שבדאי היה שם לב אם חברו-הנאשם חזר לסורו ושתה אלכוהול.

(ב) כאמור, רס"ר שקורי - שהגיע לדירה סמוך לאחר הדיווח למוקד המשטרה - אמנם הריח ריח של אלכוהול מפיו של הנאשם, אולם בת/41 הוא כתב כי: "שאלתי אותו אם הם שתו? מסר כי הוא רק שתה כך אמר לאחר המעשה שעשה, אכן היה לו ריח של אלכוהול מפיו כשדיבר איתי לאחר מכן מסר כי הוא לא רוצה להוסיף עוד כלום" (ההדגשה הוספה). גם בעדותו בבית המשפט מסר רס"ר שקורי כי הנאשם אכן סיפר לו כי שתה לאחר "המעשה שעשה".

(ג) העובדה שהנאשם שתה אלכוהול לאחר האירוע מקבלת חיזוק מדבריו של הנאשם עצמו בחקירתו במשטרה, שלפיהם הוא לא התקשר מיד למשטרה משום שישב לשתות בנחת וויסקי: "שאני ישבתי, לא יודע אולי... לשבת עם עצמי בשקט ולשתות בלאט את הויסקי שלי עד הסוף כמה שאני צריך בלאט, כי אני לא שתיתי הרבה זמן" (ת/16 עמ' 26 שורות 15-17; ההדגשות הוספו).

עמוד 33

(ד) **התנהלות הנאשם לאחר האירוע מלמדת** אף היא כי **בזמן האירוע וסמוך לאחריו הוא היה צלול ומודע היטב למעשיו**. כך, למשל, השיחה של הנאשם עם מוקד 100 של המשטרה אינה מעלה כל סימן לכך שהנאשם היה שיכור. אמנם, לדבריו הוא שוחח עם מוקד 100 כשעה לאחר האירוע, אולם גם לאחר האירוע הוא המשיך לשתות וויסקי. אף על פי כן, הנאשם היה צלול ופיכח בזמן השיחה עם המוקד. כך, למשל, לאחר שהנאשם מסר למוקדנית את פרטי כתובת הדירה, היא שאלה אותו באיזו קומה הוא אמר שהדירה נמצאת; והנאשם **תיקן** אותה והשיב, **בצדק**, כי "אני לא אמרתי קומה". גם מתשובה זו ניתן ללמוד על פיכחותו של הנאשם ועל צלילותו באותה עת.

הנאשם גם מנע מבנו הבכור, שהתעורר לאחר האירוע, לצאת מהחדר, והביא לו את ה"אייפד" על מנת שישחק בו. הסיבה לכך היא שהנאשם לא רצה שבנו ייחשף למראה של אמו כשהיא מוטלת בסלון הדירה ללא רוח חיים. גם עובדה זו מלמדת כי הנאשם פעל באופן רציונאלי ומחושב סמוך לאחר האירוע.

בפועל, העובדה שלאחר כשעה וחצי מהאירוע נדף מהנאשם ריח של אלכוהול עולה בקנה אחד עם אמירתו לרס"ר שקורי שלאחר מעשה הוא שתה את הוויסקי שלו, ולא עם טענת הנאשם שבזמן האירוע, כשעה וחצי לפני כן, היה שיכור - במצב של שכרות מלאה או חלקית.

למען שלמות הדברים יש להוסיף כי אין משמעות לתוצאת הבדיקה הטוקסיקולוגית שנערכה בדמו של הנאשם זמן רב למדי (כ-12 שעות) לאחר האירוע, שבה לא נמצא אלכוהול (נמצא ריכוז של 0 מיליגרם אחוז).

כמו כן, אין לייחס משמעות לחוות הדעת של המומחה מטעם ההגנה, ד"ר ורטניק, שלפיה ריכוז האלכוהול המקסימלי שיכול היה להימצא בדמו של הנאשם בזמן האירוע (לפי חישוב של קצב פינוי האלכוהול מדמו) עומד על 180 מיליגרם אחוז; זאת, שכן מדובר בנתון תיאורטי בלבד הנסמך על גרסת הנאשם בדבר כמויות האלכוהול שלטענתו שתה לפני האירוע - גרסה שכאמור אינה מהימנה ושגם אינה מתיישבת עם ראיות בעלות משקל אשר ד"ר ורטניק כלל לא היה מודע להן בעת עריכת חוות דעתו וביניהן אמירתו של הנאשם עצמו לרס"ר שקורי כי שתה אלכוהול רק לאחר האירוע. אין אפוא בחוות דעתו ובעדותו של ד"ר ורטניק כדי ללמד על השאלה אם הנאשם היה תחת השפעת משקאות משכרים בעת האירוע.

58. **מכל המקובץ לעיל עולה שבמקרה דנן הנאשם שתה משקאות אלכוהוליים רק, או בעיקר, לאחר דקירת המנוחה.**

59. **מכל מקום, אף אם, כטענת ההגנה, הנאשם אכן שתה משקאות אלכוהוליים כבר לפני דקירת המנוחה (ולא רק לאחר מכן) והיה בעת האירוע תחת השפעה של החומר האלכוהולי ששתה וכן אף אם נחלשו מעצוריו בעקבות כך, ההגנה לא הצליחה להקים ספק סביר לכך שהנאשם לא היה מודע, בעת דקירת המנוחה, לפרט מפרטי העבירה של רצח המנוחה עקב שתיית האלכוהול.**

כללו של דבר, התנהגות הנאשם בעת ביצוע המעשים נושא כתב האישום, אינה מקימה אף לא ספק סביר לעניין היותו במצב של שכרות חלקית; ועל כן, אין מקום לקבל את טענת השכרות החלקית, כפי שהוטעם לעיל.

סיכומם של דברים

60. העולה מן המקובץ הוא כי **עלה בידי המאשימה להוכיח מעבר לכל ספק סביר שהנאשם רצח את**

המנוחה.

אשר על כן, אציע לחבריי להרכב להרשיע את הנאשם בעבירה של רצח, המיוחסת לו בכתב האישום.

מרדכי לוי, שופט

כב' השופטת שרה דותן - אב"ד:

אני מסכימה.

**שרה דותן, שופטת
אב"ד**

כב' השופט ירון לוי:

אני מסכים.

ירון לוי, שופט

סוף דבר:

אנו מרשיעים את הנאשם בעבירה של רצח, לפי סעיף 300(א)(2) לחוק העונשין, תשל"ז - 1977.

ניתנה היום, ז' אייר תשע"ז 03/05/2017

ירון לוי, שופט

מרדכי לוי, שופט

**שרה דותן, שופטת
אב"ד**